

Space for Available for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

**preetnamausa
@gmail.com**

ਪੰਜਾਬ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪਿਤੁਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਤ | ਮਾਰਾ ਸੰਗ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 239, ਮਿਤੀ : 09 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 15 ਫਰਵਰੀ 2024 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ
ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਾ ਬਾਰਡਰ ਕਿਊਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਪ
ਆਉਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦ
ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਧਾ ਮੈਂ
ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੌਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀ ਹੈ
ਬਾਇਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜ
ਹੈ। ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀਆਂ ਮੁੱਤਾਬਕ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਰੈਂਡ
ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵ
ਰਵਾਈਏ ਤੋਂ ਨਾਖੂਜ਼ ਹਨ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਹੋਰ
ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੌਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਖਾ
ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੌਨਲਡ ਟਰੈਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ
ਦੇਣਗੇ। ਹੋਰ ਕਈ ਕੰਜਰਵੇਟਿਵ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਅ
ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ
ਗਏ ਬਿਲ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸ
ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਰਾਜ ਹੈ। ਸਗੋਂ
ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਮੇਅਰ ਵੀ ਨਾਖਸੀ

ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨੋ-
ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ
ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਇਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ
ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ 63 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੈਰ-
ਕਰੁੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ
ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ
ਹੈ। ਇਹ ਸੰਖਿਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ -
ਟਰੰਪ, ਓਬਸਾ ਅਤੇ ਜੋਨ ਬਸ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਹੈ। ਇਸ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਨ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਾਂ ਮੁੜ੍ਹਦਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ

ਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਕੁਝ ਉਪਰ ਅਮਰੀਕਾ
ਹੀ ਕੋਈ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਖਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ
ਨੀਕੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉਪਰ ਹੋ ਕੀ ਰਿਹਾ
ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਸੀਂ ਮਾਹਰਾਂ ਤੋਂ
ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
—ਕੁਝੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ
ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਢੰਗਾਂ ਹੀ
ਛੁਲਗਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਅਮਰੀਕਾ (ਲੈਟਿਨ
ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਦੇਸ਼
ਲ ਹਨ) ਇੱਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗ-ਹਿੱਸਾ, ਗਰੀਬੀ, ਸਿਆਸੀ
ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਪਦਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਉਦੋਂ ਆਈ ਸੀ ਜਦੋਂ

2020 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਆਉਣ
ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ
ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਵਿੱਚ 53%
ਅਮੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ
ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਘਟਣ ਲੱਗੀਆਂ
ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਣ ਲੱਗੀ ਸੀ।
ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਹ
ਤੱਤੀ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਿੱਖਰ 3,02,000
ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਏਠੋਰੀਅਲ ਰੁਇਜ਼ ਸੁਤੋਂ
ਵੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਦੇ ਮਾਈਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ
ਵਧੀ ਰਿ

ਊਟ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਹਨ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਉਥੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੀ ਦੀਆਂ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਵਾਧਾ ਦਿਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਕੇਂਦਰੀ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਸਭੁਹ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਆਈ। ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਰਾਤ ਦੂਰ-ਦੁਗਾਡੀਆਂ ਬਾਵਜੂਂ ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਇਹ ਪਰਵਾਸੀ ਪੱਛਮੀ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਵੀ ਚਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ, ਉਦੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਗਾਰੀਬੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫੀ ਇਕਨਾਮਿਕ ਕੇਂਦਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2022 ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 2022 ਦੌਰਾਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਅਦ ਦੁਸੇ ਟੱਕੇ

ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ
 ਗਿਣਤੀ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ
 ਛਲੇ ਸਾਲ ਮੈਕਸੀਕੋ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਹੱਦ
 00 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ
 ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 50 ਗੁਣਾ
 ਸੀ।

ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵੀ ਰੁਕਾਨ
 ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਹੱਦ ਉਪਰ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ
 ਹਤੀ ਦਾ ਰੁਕਾਨ, ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵੀ

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕ
 ਹਨ। ਇਹ ਸੰਸਾਰ
 ਜਾਣ ਵਾਲੀ
 ਹੈ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ
 ਉਜਾੜਾ ਦੇਖ
 ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ
 ਹਨ। ਇਕੱਲੇ ਸ
 ਦੇਸ਼ਨਾਮਾਹਰ
 ਹੋਈ ਸੱਤਾ ਦੀ ਹ
 ਹਵਾ ਮਿਲੀ ਹੈ

ਪੋਹੈਸਰ ਹਨ ਅ
ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਨ।
ਤੱਕ ਉਹ ਮੰਨਦੇ
ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂਨੂੰ
ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਗਿ
ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁ
ਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ
ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਹ
ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਸ਼
ਅਮਰੀਕੀ ਵਿ
ਅਰਥਭਰੂਰ ਕ
ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ
ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਪਰ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡ
ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ

ਉਸਲ ਵਿੱਚ ਪੋਗਰਾਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਤੋਂ ਚਲਾਈ
ਕੰਕ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ
ਨ, ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ
ਹੋ ਰਾਂ। ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ
ਖਣੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਪਰ ਆਉਂਦੇ
ਅਰਧਗੱਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚਾਰ ਨਾਕਾਮ
ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ
ਦੀਲੀ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ
ਕਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ

ਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਕੁਝ ਹੱਦ
ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆ
ਲਗਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ
ਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੇ
ਹੋਣਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਥੇ
ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਤੇ ਵਾਂਗ
ਲਟ, ਕੁਝ ਪਰਵਾਸ ਦੇ
ਬਾਇਡਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ
ਧਾਨਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ
ਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਲਈ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ
ਵਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ
ਫੇਰ ਬਦਲ ਲਗਭਗ 30
ਲਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

‘ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ
ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੰਧ ਬਣਵਾਉਣਾ
ਨ ਦੇ ਦੇਸ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ
ਰਾਨਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ
ਨਿਖੇਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਖਰਾਂ
ਹੀਆਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਕਹਿ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ

ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ 6 ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

• ਗੁਰਜਤਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ, ਹਰਜੀਤ ਹਰਮਨ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਸੁਰਿਦਰ ਕੌਰ, ਐਸ ਐਸ ਸੈਣੀ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ

☞ ਕੋਈ ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲੇਗਾ ਸਾਬਕਾ ਕਬੱਡੀ ਸਟਾਰ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਹਲਾ ਖਣਡ ਨੂੰ

ਨਿਉਯਾਰਕ/ਲੁਧਿਆਣਾ : 36 ਵੀਅਂ ਮਾਡਰਨ ਪੇਂਡੂ ਮਿਨੀ ਓਲੰਪਿਕ ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਜੋ 10 ਅਤੇ 11 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 6 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੇ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੰਰ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਜਰਖੜ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ , ਮਨਸੋਹਨ ਗਰੇਵਾਲ ਮੋਹਣਾ ਜੋਧਾ ਸਿਆਟਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਕਮਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਰਹੂਮ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਿਡਾਰੀ ਕੋਚ ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਵਾਰਡ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਟਾਰ ਖਿਡਾਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਮੌਹਲਾ ਬਛੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ 50 ਹਜ਼ਾਰ

ਪੱਧੇ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ ਐਵਾਰਡ
ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਪੰਜਾਬ
ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਐਵਾਰਡ ਜ਼ਰਖੜ ਸਕੁਲ ਦੀ ਹੈਡ
ਮਾਸਟਰ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੇਡ ਪ੍ਰੋਟਰ
ਅਮਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਐਵਾਰਡ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉੱਘੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੋਟਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਹਕੀਮਪੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਲੰਪੀਅਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਰੰਧਾਵਾ ਐਵਾਰਡ ਰੋਪੜ ਹਾਕਸ ਹਾਕੀ ਦੇ ਪਿਤਾਮਾ ਐਸਾਏਸ
ਸੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦ ਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ
ਮਾਣ ਐਵਾਰਡ ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਯੂਅਸਟੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ
ਚਾਰ ਦਾ ਮਾਣ ਅਵਾਰਡ ਉੱਥੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕ
ਹਰਮਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਡਰਨ ਪੇਂਡ੍ਰੂ ਮਿੰਨੀ
ਜਾਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਕੀ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਹਾਕੀ ਅੰਡਰ
ਮੁੰਡੇ, ਪ੍ਰਾਈਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਹਾਈ
ਡੇਰੇ ਰੱਸਾਕਸੀ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ
ਕਬੱਡੀ ਓਪਨ ਕੱਪ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਜੋਧਾ ਦੀ
ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ ਕੁਸ਼ਤੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਚਨ
ਫੌਰ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ ਕੈਨੋਡਾ, ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ 3
ਤੋਂ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਇਕ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮਤ ਚੰਗੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਵਤਨ ਪਰਤਣ ਜਾਂ ਢੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ

ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸਲ 'ਚ ਸਟੈਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ, 1982 ਅਤੇ 2017 ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚੇ ਲਗਭਗ 17.5 ਫੀਸਦੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ, ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਗਏ। ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ 3 ਤੋਂ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਸਟੈਟਿਕਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਿਆਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਲ, ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ

ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਏਕੀਕਰਣ ਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਆਈਵਾਨ, ਅਮਰੀਕਾ, ਫਰਾਸ਼, ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਜਾਂ ਇਥਨਾਨ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 25 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਖਾਲੇ ਦੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਲਿਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਸ ਘੱਟ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਐਨ 2017 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕਡਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਅਮਦ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤਣ ਜਾਂ ਢੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਟੋਰਨੋ-ਅਧਾਰਤ ਸਾਊਬ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਕ ਫੋਨ-ਇਨ ਸ਼ੋਅ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਹੂਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਧਦੀ ਅਸੁਧਿਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਖਿਅਤ ਨੇ ਹਾਂ 'ਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਵਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਵਰਗ ਉੱਚ ਹੁਨਰ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਘੱਟ ਮਹੌਲੀ, ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ, ਉੱਚ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਸਕਣ ਅਤੇ ਉਥੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਲਾਜਿਸਟਿਕਸ, ਵਪਾਰ, ਪ੍ਰਾਹੁਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗੈਅਲ ਅਸਟੋਰ ਚੰਕ੍ਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਖੇਤਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਮੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ ਬਹੂਤਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਇੱਥੇ ਸਨ।

ਸਟੀਫਨ ਹਾਰਪਰ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਅਲਾਈਸ ਨੇ ਮੌਦੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬੀਜੇਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ

ਮੌਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ
ਤੰਤ ਬਾਅਦ ਇੱਕ
-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਰਾਜ ਦੌਰੇ
ਗੀ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ
ਗਰਵਰੀ 2016 ਵਿੱਚ
ਮੌਦੀ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ
ਗਲ ਬਾਅਦ IDU ਨੇ
ਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ)
ਵੱਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ
ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ
ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਾਜਪਾ
ਵੱਡੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ
ਥੈ। ਮੌਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ
ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ
ਦਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ
ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੈਨੋਡਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਸ਼ਾ ਖਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ

85.7% ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਬਾਦੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਦੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ

ਇਟਾਵਾ : ਕੈਨੇ ਡਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਚਰਚਾ ਵਿਆਜ਼ ਦਰਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਕਟ, ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਇੱਕ

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਸੁਫ਼ਲਾ ਦੇਖ ਰਹੇ
ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਝਟਕਾ, ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਰ ਵਧੀ ਪਾਬੰਦੀ

ਟੋਰਨਟੋ - ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਘਰ ਖਰੀਦਣ
ਦਾ ਸੁਫ਼ਲਨਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਟਕਾ ਲੱਗਾ
ਹੈ। ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਲਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸੁਫ਼ਲਨੇ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਾਊਸਿੰਗ
ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੇ ਸਾਲ
ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ
ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀਆਂ
ਚਿੱਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ
ਰਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਇਥੋਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ
ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ
ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ
ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਧਦੀ
ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧ ਗਈ ਹੈ,
ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਉਸਾਗੀ ਦਾ
ਕੰਮ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਪ ਪ੍ਰਾਨ
ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫ੍ਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ
ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਲਈ ਕਿਫਾਇਤੀ
ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ
ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਹਿਤ
ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਘਰ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੋ
ਸਾਲ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ
1 ਜਨਵਰੀ, 2025 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ
ਇਸਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 2027
ਹੋਵੇਗੀ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਸਾਲ 2023 'ਚ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼
'ਚ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ
ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ
ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ
ਛੁਹਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ
ਪਾਪਰਟੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

**ਨਿੱਝਰ ਕਤਲ ਮਾਮਲਾ : ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੈਨੋਡਾ ਨੂੰ ਦੋ ਟੁੱਕ-ਜਦੋਂ
ਤੁੱਕ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਉਦੋਂ ਤੁੱਕ ਜਾਂਚ 'ਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ**

ਟੋਰਾਂਟੋ - ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਦੋ ਟੱਕ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜਾਂਚਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਮਬਾਰ 'ਦ ਗਲੋਬ ਐਂਡ ਮੇਲ' ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ @ਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਓਟਾਵਾ ਕਥਿਤ ਕਤਲ 'ਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਸਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜੋਡੀ ਬਾਮਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਝਰ ਕਤਲ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹੁਣ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਦਿ ਗਲੋਬ ਐਂਡ ਮੇਲ' ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਓਟਾਵਾ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀ

ਜੰਗਲੀ ਅੱਗਾਂ ਘਟਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵਰਕਰਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ (ਏਕਜ਼ੋਤ ਸਿੱਧ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ 'ਸਿਲਵੀਕਲਚਰ' (ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਟਾਫ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਦਰੱਖਤ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨਰਸਰੀਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰਯੰਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕਾਰਜਬਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਾਸਕੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਲਈ ਮੰਤਰੀ, ਰੈਂਡੀ ਬੌਈਜਨਲਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹੀ ਟਵੇਵਜ਼ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਜੰਗਲਾਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵੈਸਟਰਨ ਫ਼ਰੈਸਟਰੀ ਕੰਟਰੈਕਟਰਜ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣ੍ਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋਖਮਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ, ਅਤੇ ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਸੱਭਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੋਸਟ-ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਮੰਤਰੀ, ਸਲੀਨਾ ਰੱਬਿਨਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀ ਸੀ. ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਖਲਾਈ ਬਿਨਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

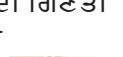
ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ
ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।
ਕੈਨੇਡਾ-ਬਿਊਟਿਸ਼ਨ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਰਕਫੋਰਸ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ
ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਫੌਂਡਿੰਗ ਵਿੱਚ £900,000 ਦੁਆਰਾ
ਅਤੇ ਬੁਜ਼ਗਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ £450 ਮਿਲੀਅਨ
ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਗਭਗ
70,000 ਬਿਊਟਿਸ਼ਨ ਕੋਲੰਬੀਆ ਨਿਵਾਸਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ
ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਲਾਪਤਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੰਜਾਬਣ ਮਿਲੀ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ

ਬਰੈਪਟਨ: ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਲਾਪਤਾ ਹੋਈ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੰਜਾਬਨ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਪੁਲਸ ਮਤਾਬਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅੰਤ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਬਰੈਪਟਨ ਦੇ ਟੌਰਬ੍ਰਮ ਰੋਡ ਅਤੇ ਬਲੂ ਡਾਇਮੰਡ ਡਾਇਵਿੱਲ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਪੀਲ ਗੀਜ਼ਨਲ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਮਦਦ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਕਿੱਥੋਂ ਲੱਭੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਜਾਣ ਦੌਰਾਨ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਾਲਾ ਕੋਟ, ਗਰੇਅ ਜੌਗਿੰਗ ਪੈਟ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਸੂਜ਼ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੀਲ ਗੀਜ਼ਨਲ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ 905 453 3311 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਇਥੇ ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਬਰੈਪਟਨ ਦਾ ਟੌਰਬ੍ਰਮ ਰੋਡ ਅਤੇ ਬਲੂ ਡਾਇਮੰਡ ਇਲਾਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮਾਰਕਿਟ ਸਕੁਏਅਰ ਪਲਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰਜ਼ ਲੋਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਦਰ ਨਹੀਂ।

ਤੁਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਛੇੜ ਛਾੜ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਤਮਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਂਦੇੜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
 ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
 ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ
 ਸ਼ੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਂਡਵੋਰੇਟ
 ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ
 ਦੁਖਦਾਈ ਅੜੇ ਨਿੰਦਨਯੋਗ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਏਕਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸਖਤ ਇਤਿਰਾਜ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਤਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੋਧ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਂਦੇੜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਸਾਹਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਤਕਤ ਸਾਹਿਬ, ਸਬੰਧਤ ਸਿੱਖ ਗੁਰਪਾਮਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਨੂੰ

ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਠੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦਾ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਹੈ ਸਲਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ 'ਤੇ
ਸਿੱਧਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ
ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਥਤ
ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ
ਸੰਘ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਾਂ
ਦੀਆਂ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇ ਬੰਦੀਆਂ
ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਗਾਊਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਏਕਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੇ
ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ
ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ
ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਐਕਟ 1956 ਨੂੰ ਤੌਤਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਣ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ 'ਚ ਬਣੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅਜਨਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚਮਿਆਗੀ ਦੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਡਬਲ ਦਿਹਾੜੀ ਕਮਾਉਣ ਤੇ ਬਰਫਬਾਗੀ ਦੇਖਣ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਟਾਰਗੋਟ ਕਿਲਿੰਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਤੁ ਹੋ ਗਈ। ਰਾਤ 11 ਵਜੇ ਸੁਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਹਿਤ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ 4-5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਜਾ ਰਿਹਾ

ਦੋਵੇਂ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕੇ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ 600 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ 1500 ਰੁਪਏ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪੇਸ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਵਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ। ਉਹ 6 ਤੋਂ 8 ਮਹੀਨੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪੇਸ਼ਾ ਕਮਾ ਸਰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰੋਹਿਤ ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

**ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਬਾਰੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਦਮ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਲਤ**

ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ, ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਦੇੜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੌਂਪ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਨਾਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਾਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਸਿੱਧਾ ਦੱਸ਼ਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਆਪਣੇ ਪਾਵਨ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦੱਸ਼ਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਾਵਨ ਤਖ਼ਤ ਸੱਚੰਡ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਚਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ

ਨਾਂਦੇੜ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ 'ਚ ਸੋਧ

ਐਸਜੀਪੀਐਸੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਚੰ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਲਗਾਏ ਆਰੋਪ

ਨਾਂਦੇੜ ਸਾਹਿਬ : ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਨਾਂਦੇੜ ਦੇ ਕੁੱਲ 17 ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੋਂ 12 ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ
ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ
ਸਾਹਿਬ ਐਕਟ 1956 'ਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ
ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਗਿਣਤੀ ਵੀ 4 ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 2 ਕਰ ਦਿੱਤੀ
ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ
ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਹੇ 2 ਸਿੱਖ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੀਂ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ
ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਬਾਅਦ SGPC ਨੇ ਸ਼ਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਬਾਰੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਦਮ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਲਤ

ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ, ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਦੇੜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੌਂਪ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਨਾਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਾਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਸਿੱਧਾ ਦੱਸਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਆਪਣੇ ਪਾਵਨ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦੱਸਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਾਵਨ ਤਖ਼ਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਚਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ

A portrait of a man with a long, grey beard and mustache, wearing a bright blue turban. He is dressed in a white kurta and is holding a kirpan (a ceremonial sword) in his right hand. The background is plain white.

ਕਾਤਾ ਹਾ ਕਿ ਢੁਹ ਸਿਖਾ ਦ ਪਾਵਨ ਤੱਤ ਸੜਖਡ ਸ੍ਰਾਅਬਿਚਲ ਨਗਰ, ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮਹਾਂਸ਼ਾਸ਼ਤਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਵੇ।

ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੀਆਂ ਰੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲੋਨੀਆਂ, ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਉਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ... ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਕੁਝ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪਹੁੰਚੀ ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵਾਂਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਇਤਿਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸ਼ਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਐਨ.ਏ.ਸੀ.) ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲੋਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਲਰ ਕੌਂਡਿੰਗ ਸਟੈਪ ਪੇਪਰ ਸਿਸਟਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਲੋਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਾਲ ਸਟੈਪ ਪੇਪਰ ਲੈਣਾ ਪਵੇਂਗਾ। ਇਹ ਸਟੈਪ ਪੇਪਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਵਰੇਜ਼, ਅੱਗ, ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਦਸ਼ਣ ਸਮੇਤ

ਸਾਰੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੈਰਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਲੋਨੀਆਂ ਲਈ ਅੱਨਓਂਸੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲੋਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੱਟਣ ਦੇ ਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਚੱਕਰ ਲਗਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਭਾਂਖਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਬੈਠੇ 45 ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਸਬ-ਫਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 10 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਕੁਚ ਮੰਦੇਜ਼ਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਾਧਾਨੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਹੋਦ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਟੈਂਡਿਕ ਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਕੁਝ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਰਕਾਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ-ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ-ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਸਰੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਬੈਂਗੀਕੰਡ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਟੁਟਿਆ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜੋੜਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਏ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ! ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਗਠਜੋੜ ?

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2024
 ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੰਡੀਆਂ
 ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਿਰ ਪੈਰ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ
 ਦੇ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇੱਧਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ
 ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰ
 ਮੁਤਾਬਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਬੀਜੇਪੀ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁੜ
 ਗਠਜੋੜ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ
 ਲੀਡਰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ
 ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਛੇਤੀ ਹੋ
 ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਐਨਡੀਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ
 ਹਨ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਲਦੀ ਹੋ
 ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮੱਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ
 ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮਿਲ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ
 ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
 ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਠਜੋੜ ਕਰ

? ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2017 ਅਤੇ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮਿਲੀ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਕਾਫੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੁਣ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੇ ਮੂਡ @ਚ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗਠਜੋੜ ਸਾਲ 1996 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। 2021 ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 24 ਸਾਲ ਪ੍ਰਗਾਣਾ ਗਠਜੋੜ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ 5 ਵਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਿਂਹਾਂ ਹੀ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਜਪਾ 3 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 10 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2019 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਦੀ ਦਾ ਕਰਿਸਮਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਭਾਜਪਾ ਸੂਬੇ 'ਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੌਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਂਗਰਸ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਥੋਂ 13 ਵਿੱਚੋਂ 8 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਨਡੀਏ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਦੋ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੇਂਗੀਵਾਲ ਦੀਆਮ੍ਰਿਤ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਟ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣਾ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ।

ਢਾਡੀ ਭਾਈ ਮੇਹਣ ਸਿੰਘ ਬਡਾਣਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਲਾਲੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ

ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ
ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ
ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰੱਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਸਾਗਰ
ਬੈਲਰੌਨ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਭਾਈ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਡਾਣਾ ਜੀ ਢਾਡੀ (ਢਾਡੀ ਜੱਬਾ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਮਰੀਕਾ) ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਲੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰੱਖੀਰ ਸਿੰਘ, ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਬੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਜਬੇਦਾਰ ਕੇ ਸੁਗੜ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਬਕਾ ਹੈਂਡ ਗੰਧੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰੱਖੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸੈਂਤ ਸਾਗਰ ਥੈਲਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮਹਾਨ ਹੱਸਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਭਾਈ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਡਾਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮਾਹਿਰ
ਕਿਉਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਕਿ ਦੂਨੀਆਂ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ

ਮਾਹਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਘਾਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ 60 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਅਰਬ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਪੋਖਾਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੋਣ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਸੁਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡੇ
ਸ਼੍ਰੀ ਲਰੀ, ਮੁਤਾਬਕ ਜਦੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਅਤੇ
ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਵੋਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੀ ਝਲਕ
ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਕਹਿੰਦੇ
ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚੋਣ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਜੋ ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੋਟ ਪਾਊਣ ਬਾਹਰ
ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣ। ਰਿਕਾਰਡੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਰੀ ਯੂਨੀਅਨ

ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ
ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੋ
ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ
ਵੀ ਚੋਣ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਉਚ-ਗੁਣਵੱਤਾ
ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ
ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ
ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਮਰੀਕਾ
ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਬਦਲ, ਵੋਟਰਾਂ
ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਝਤਰੇ
ਹਨ।

ਚੱਣ ਹਰਦਾਰੀ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਤਦਾਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਅਗਲੇ
ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ
ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਚੋਣ ਖਤਮ
ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਦੇ
ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ
ਵੀ ਸਮੇਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ? ਚੀਜ਼ਮੈਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਸਿਰਫ਼ ਨੌਜਵੀਏ ਹੀ ਚੌਣਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ
ਹੋਰਾਵੇਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਹਰ ਲੋਕ ਇੱਕ
ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚੌਣਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ
ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਰਤੀਆਂ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ—
ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ
ਦਬਾਉਣਾ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿੱਚ
ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਸੈਂਸਰ
ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ
ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਫਿਕਸ ਕਰਨਾ। ਰਿਕਾਰਡੋ ਸੈਲਰੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਕਸਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ

ਕੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਚੌਣ ਪੋਖਾਪੜੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਡਾ ਚੀਜ਼ਮੈਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੀ ਲੁਕੇ ਛਿਪੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਹੁਣ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ (ਕੁਝ ਸਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ- ਸਹੀ) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਝੂਠੇ ਵੀਡੀਓ ਸੁਨੇਹੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਅਜੇ ਨਵੰਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅਫਸਰ ਰਿਕਾਰਡੋ ਸੈਲਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਪੁਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਰਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਮੰਦੀ ਦੇ ਸਾਲ ਸਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਮਾੜੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਾਜਿਸ਼ੀ ਸਿਧਾਂਤ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਮਾੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਗੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਡਾ ਚੀਜ਼ਮੈਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਸ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਥੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਪੜੀ ਰੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਉਹ ਸੋਚਣਗੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਸਟਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅਸਲੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਤਾਂ ਸਿਆਸੀ ਸਮੁੱਲੀਅਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਅਰਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਡਰ ਸੀ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਕੰਢਰੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 6-3 ਨਾਸ ਮੋਹਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2020 ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਗਾਇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਟਰੰਪ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾ-ਫੇਰੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਹੈ। ਉਥੇ ਵੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਹੋਰਾ-ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਕਨੀਕ ਜੈਰੀਮੈਂਡਰਿੰਗ (ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਬਦਲ)। ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਬਦਲ: ਹਲਕੇ ਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੋਟ ਨਤੀਜਿਆਂ ਉਪਰ ਅਸਰ ਪਵੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਖਿੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਦੇ ਵੋਟਰ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੋਡਾ ਦੀਆਂ ਪਰਵਾਸ ਨੀਤੀ 'ਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ ?

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਸਿੰਦਰ ਪੁਰੇਵਾਲ

ਡੈਮੋਗ੍ਰਾਫਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ 100 ਅੰਗਰਾਂ ਪਿੱਛੇ 230 ਬੱਚੇ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਸੁਂ ਦੀ ਦਰ ਘਟ ਕੇ 148 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਮੀਗ੍ਰੈਂਟਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਧਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਘਟਣ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਹੋਰ ਚਿੱਤਾ, ਜੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਅੱਸਤਨ ਉਮਰ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਸਤਨ ਉਮਰ ਚਾਲੀ ਨੂੰ ਟੱਪ ਕੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਸਾਲ 2023 ਵਿਚ 40 ਮਿਲੀਅਨ (ਚਾਰ ਕਰੋੜ) ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ। ਉਸ ਨਾਲ ਡੈਮੋਗ੍ਰਾਫਰ (ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸਟੱਡੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਤੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਮਾਜ ਕਦਰਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਕ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਮਰਥ ਹੈ। ਜੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਮੀਗ੍ਰੈਂਟ ਨਾ ਆਉਣ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਧਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਾਟੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਵੇਗੀ। ਡੈਮੋਗ੍ਰਾਫਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ 100 ਅੰਦਰਤਾਂ ਪਿੱਛੇ 230 ਬੱਚੇ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਰ ਘਟ ਕੇ 148 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਮੀਗ੍ਰੈਂਟਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਧਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਘਟਣ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਹਾਕਮ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਇਕ ਇਮੀਗ੍ਰੈਂਟਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏਸ਼ੀਆ-ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਏ ਮਜ਼ਦੂਰ।

ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿਵਾਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਏਸ਼ੀਆ-ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀ ਬਸਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਵਰਗੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਯੂਰਪੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਬਸਤੀ ਬਣਾਉਣ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀ ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰੋਜੀਕਟ ਓਬਜ਼ਾਵਾ ਕਹਿ ਕੇ ਫਸ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਮੀਗ੍ਰੈਂਟਸ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਘਟ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਦਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅੰਸਤਨ ਉਮਰ ਬੱਲੇ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਣੇ ਸਾਰੇ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਢੰਡਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਰਅਸ਼ਲ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਲੇਬਰ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੈਟ ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਾਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਸਟੂਡੈਂਟ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨਾਲੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਫੀਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਕਤੀ ਵੀਜੇ ਤੇ ਆਏ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਲੁਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚਾਰੇ ਰੋਣ ਜ਼ੋਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਕਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਨੌ ਲੱਖ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੂਡੈਂਟ ਸਟੱਡੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਲੀ ਫੀਸਦੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਵਕਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲੱਖਾਂ

ਵਿਚ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਕਤ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਣੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 25 ਲੋਕਾਂ ਦੱਸੀ ਹੈ ਪਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਸੀਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਰਜ਼ੀਅਤਾਵਾਨੀ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਸ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਇਕ ਚੈਲੇਜ਼ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ
ਖ ਰਾਇਦਾ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਬਿਲਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਾਊਸਿੰਗ
ਬ ਪਾਲਿਸੀ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਘਰ ਤੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਕਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਬੇਧਿਆਨੀ, ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਤੇ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹੱਟ ਆ, ਸਪਲਾਈ ਵਿਚ ਹਨ ਤੇ ਆਬਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਵਧੀ ਮੰਗ ਕਾਰਨ ਪਹੁੰਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਚੌਣਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸਾ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵੱਲ ਉੱਗਲੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੀ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਜਨਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਲੇਬਰ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਹੈ। ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਹ ਨੂੰ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੋਸਟ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੁਡੈਂਟ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੁਬਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਹਾਊਸਿੰਗ' ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਹਤ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਮਰਤ ਹਨ। ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਸਮੇਂ
ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸਿਸਟਮ ਜਿਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਢਹਿ-
ਢੇਰੀ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਦਾ
ਬਦਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸੋਚਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਮੀਗ੍ਰੈਂਟਸ ਸਭ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ
ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਅਰਜੀਆਂ ਘਟਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੌਣਾਂ ਵੇਲੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ
ਲਈ ਕੁਝ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਚੌਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਤਰਕੀਬ ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ
ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੌਣਾਂ ਲਾਗੇ ਹਨ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਜਸਟਿਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰੱਦੀ ਵਾਲੀ ਟੇਕਰੀ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ
ਹਨ। ਚੌਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਇਮੀਗ੍ਰੈਂਸ਼ਨ
ਪਾਲਿਸੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ: ਕਿਉਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵੀਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਖਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀ ਨਿਯਮ ਹਨ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਬਦਲਾਅਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਕੇ ਨੇ ਵੀ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਆਦਾਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਕੰਟਰੈਕਟ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਲੱਗੇਗੀ ਅਤੇ ਬੋਹੇਸਾਬ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੀ ਨੱਥ ਪਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਸਿਆਂ 'ਚ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਤਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸਮੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ

ਸਪਾਊਜ਼ ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਵਾਊਣ ਲਈ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

- ਹਰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਪਾਊਜ਼ ਵੀਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਪਾਊਜ਼ ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਬਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ -
 - ਤੁਹਾਡੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 - ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਯੋਗ ਮੈਰਿਜ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 - ਸਪੋਸਰਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟਨਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਲਾਨਾ ਕਮਾਈ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਦਲ ਵੀ ਸਕਦੀ ਹੈ।
 - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟੈਸਟ ਦੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
 - ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਗਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
 - ਸਪਾਊਜ਼ ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
 - ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
 - ਬੈਂਕ ਸਟੋਰੇਮੈਂਟ
 - ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਸਪੋਰਟ
 - ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
 - ਮੈਰਿਜ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ
 - ਤਲਾਕ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਜੇਕਰ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਹੋ ਤਾਂ)
 - ਜਿੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
 - ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਹਨ)
 - ਇੱਕ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਹੈ ਕੀ ?

ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਿਪੈਂਡੇਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵੇ ਇੱਕ ਪਰਮਿਟ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੀਜ਼ਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸੀ ਵੇਅ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇ ਮੈਨੋਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਪਾਊਜ਼ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ 'ਚ ਇੱਕ ਸਾਬਿ ਐਪਲੀਕੇਟ (ਅਰਜੀਕਰਤਾ) ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਡਿਪੈਂਡੇਂਟ (ਆਸ਼ਾਫ਼ਤ)। ਅਰਜੀਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਸਾਬਿ ਲਈ ਅਰਜੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਲਈ 8-9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੁਲਾਉਣਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ (ਵੇਟਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ) ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ ਘਟਾ ਕੇ 7 ਮਹੀਨੇ, ਫਿਰ 6 ਮਹੀਨੇ, ਫਿਰ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀਜ਼ਾ 1 ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੋੜਾ ਸੱਚਸੁੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭਤ ਦਿਖਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਹੋ।

ਕਰਾਂਗ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ
ਉਸ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ...
ਵੀਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵੀਜ਼ਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਪੜਾਅ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥ
ਨੁ...
ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਰਜੀ ਦੇਣਾ - ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਹੈ ਕਿ
ਰਕਾਰੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨਾ। ਜਿਹੜੇ
ਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਰਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂਕਿ ਕਿਸੇ
ਗਲਤੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾ ਹੋ। ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਭਰ ਕੇ ਫੀਸ ਅਦਾ
ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਬਾਉਮੈਟ੍ਰਿਕਸ - ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ
ਬਾਅਦ, ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਉਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਪੋਆਇਟੈਟ ਮਿਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਜਸ ਚੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਛੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ - ਐਪੋਆਇਟੈਟ ਮਿਲ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਣੇ ਪੈਂਲਣਗੇ।
ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ - ਜੇਕਰ ਸਭ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਤੁਹਾਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ
ਗਰੁੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਚ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀ ਬਦਲਿਆ ?
ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਫਤਿਆਂ
ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮਾਂ ਤੱਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ
ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੀ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਣਗੇ ਜੋ ਉਥੇ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੇਟ
ਪੱਧਰ ਦੀ ਪੜਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਹੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਪਾਊਸ ਵੀਜ਼ੇ ਉਪਰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ
ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਕਦਮ ਕੌਮਾਂ ਤੱਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ
ਲਏ ਗਏ ਹੋਰ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹੀ ਹਨ। ਸਮੱਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪੜਾਈ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਲੋੜੀਂਦੀ
ਹੋਰ ਕ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦੇ
ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ
ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਲੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ
ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ।
ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ
ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਬਦੂਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਦਿੱਕਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ
ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ
ਆਸਟਰੋਲੀਆ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ

ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

ADVISORY BOARD

ਜੋਗ ਸਿੰਘ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਧਲਵਾਨ ਸ਼ਿਕਾਰੋ

ਜੀ. ਐਸ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਜਾਨ ਨਾਗ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ.

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਖਮੰਦਰ ਬਹਾਲ
(ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ) ਵੈਨਕੂਵਰ,

ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ

9592398822

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੌਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਗੇ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਛੁਕਵੇਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com

www.preetnama.com

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਕੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੰਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰਤੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸ਼ਾਹਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲ ਦਾ ਖਤਰਾ ਦੱਸਿਆ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਖੁਲਾਸੇ ਵਿੱਚ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਚੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਖਤਰੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਤੀਜੇ 24 ਫਰਵਰੀ, 2023 ਦੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਸਰਵਿਸ (ਸੀ.ਐਸ.ਆਈ.ਐਸ.) ਦੀ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਟਾਪ-ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰੈਫਿੰਗ ਰਿਪੋਰਟ @ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ, $\frac{1}{2}$ -ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ @ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬ੍ਰੈਫਿੰਗ-ਕੁ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ @ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਨੂੰ $\frac{1}{2}$ -ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਤਰੇ $\frac{1}{2}$ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ @ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ 2019 ਅਤੇ 2021 ਦੀਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਮੀਡੀਆ ਆਊਟਲੈਟਸ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ $\frac{1}{2}$ -ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ @ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। $\frac{1}{2}$ -ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ

ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ, ਸੁਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿ, ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਟਾਫ, ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ।

ਇਥੇ ਬ੍ਰੈਫਿੰਗ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਦੀਆਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਫੌਂਟ ਵਰਕ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਇਸਦੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਕੌਰ, ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੰਪਰਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵਧਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵਧਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵਧਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਖੁਫੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਆਲੋ ਦੁਆਲੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ @ਤੇ ਕਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਬੀਜਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਖੁਫੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਆਲੋ ਦੁਆਲੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-

कांग्रेस को सहयोगी दलों की भावनाओं को पहल देनी होगी

-रमेश सराफ धमोरा

प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी के नेतृत्व में केंद्र में सत्तारूढ़ भाजपा नीति एनडीए गठबंधन की सरकार को सत्ता से हटाने के लिए देश के 28 प्रमुख विपक्षी दलों ने इंडिया गठबंधन बनाकर एक साथ चुनाव लड़ने का संकल्प जाहिर किया था। कांग्रेस गठबंधन में सबसे बड़ी पार्टी है। मगर गठबंधन में शामिल क्षेत्रीय दलों की ताकत भी कम नहीं है। क्षेत्रीय दल भी अपने-अपने प्रदेशों में मजबूत स्थिति में हैं। इंडिया गठबंधन भाजपा के खिलाफ एक मजबूत विकल्प मिला था। लगाने लगा था कि आने वाले समय में यह गठबंधन भाजपा को टक्कर दे सकता है।

जैसे-जैसे लोकसभा चुनाव का समय नजदीक आने लगा वैसे-वैसे ही क्षेत्रीय दलों के नेताओं ने कांग्रेस से सीटों का बंटवारा करने की बात करने लगे। मगर कांग्रेस पार्टी पहले कर्नाटक व हिमाचल विधानसभा चुनाव में व्यस्तता की बात कहती रही। फिर राजस्थान, मध्य प्रदेश, छत्तीसगढ़ व तेलंगाना विधानसभा चुनाव के बहाने बात को टाल दिया। कांग्रेस के चलते इंडिया गठबंधन में शामिल दलों में आपसी सीटों का बंटवारा नहीं हो पाया। हालांकि कांग्रेस पार्टी तेलंगाना को छोड़कर बाकी तीनों प्रदेशों में चुनाव हार गई। उसके बाद भी कांग्रेस ने सीटों के बंटवारे को लेकर बात आगे नहीं बढ़ायी। इसी के चलते पश्चिम बंगाल की मुख्यमंत्री ममता बनर्जी ने प्रदेश में अकेले ही चुनाव लड़ने की घोषणा कर दी। ममता बनर्जी वहां कांग्रेस को मौजूदा दो सीट बहरामपुर व दक्षिण मालदा ही देना चाहती है। जबकि कांग्रेस वहां 10 सीटों पर दावा कर रही है। ममता बनर्जी का कहना है कि पश्चिम बंगाल में कांग्रेस बहुत कमजोर है। ऐसे में उनकी पार्टी ही भाजपा को हरा सकती। इसलिए वह कांग्रेस को दो से अधिक सीट नहीं देगी। इसके अलावा ममता बनर्जी इंडिया गठबंधन में शामिल वामपंथी दलों के साथ किसी तरह का सीट बंटवारा या समझौता भी नहीं करना चाहती है। ममता बनर्जी की एक तरफा घोषणा से इंडिया गठबंधन कमजोर पड़ा है। वहां कांग्रेस व वामपंथी दल बिना ममता बनर्जी के प्रभाव नहीं दिखा पाएंगे। सीटों पर तालमेल नहीं होने के चलते ही इंडिया गठबंधन के शिल्पकार व प्रमुख स्तंभ रहे बिहार के मुख्यमंत्री नीतीश कुमार ने बिहार में पुनः भाजपा के साथ मिलकर सरकार बना ली है। नीतीश कुमार का इंडिया गठबंधन को छोड़कर एनडीए में शामिल होना इंडिया गठबंधन के लिए शुभ संकेत नहीं है। नीतीश कुमार ने इंडिया गठबंधन छोड़ने के बाद राष्ट्रीय जनता दल के बजाय कांग्रेस पर अधिक निशाना साधा है। नीतीश कुमार का कहना है कि कांग्रेस के नेता मनमाने ढंग से गठबंधन को चलाना चाहते हैं। जिसके चलते उन्होंने गठबंधन छोड़कर भाजपा के साथ जाने में ही जदयू की भलाई समझी।

रहा था। पिछले लोकसभा चुनाव में जहां भाजपा ने वहां
17 सीटे जीती थी। मगर वर्तमान में भाजपा सबसे अध्यक्ष कमजोर स्थिति भी बिहार में ही नजर आ रही थी। मगर नीतीश कुमार के पुनः भाजपा से जुड़ने के चलते बिहार में एक बार फिर भाजपा के मजबूत होने की संभावना लगने लगी है। इंडिया गठबंधन का संयोजक नर्हीं बनाना भी नीतीश कुमार के जाने का एक बड़ा कारण रहा है। नीतीश कुमार चाहते थे कि उन्हें इंडिया गठबंधन का संयोजक बनाया जाए। मगर कांग्रेस ने पार्टी के राष्ट्रीय अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे को इंडिया गठबंधन का अध्यक्ष नियुक्त करवा दिया था। जिससे नीतीश कुमार मन ही मन खुन्नस खाए दुए थे। नीतीश कुमार चाहते थे कि इंडिया गठबंधन का संयोजक बनने से वह प्रधानमंत्री पद के दावेदार हो जाएंगे। मगर कांग्रेस ने ऐसा नहीं किया। जिसके चलते उन्हें लगने लगा कि कांग्रेस अपने ही नेताओं को प्रधानमंत्री का दावेदार बनाने जा रही है। इसलिए उन्होंने भाजपा से हाथ मिलाना ही बेहतर समझा। उत्तर प्रदेश में भी समाजवादी पार्टी के अध्यक्ष अखिलेश यादव ने कांग्रेस के लिए ग्यारह सीट व राष्ट्रीय लोकदल के लिये सात सीट छोड़कर बाकी 62 सीटों पर अपनी पार्टी के प्रत्याशियों को चुनाव लड़वाने की घोषणा कर दी है। जबकि कांग्रेस वहां 20 सीटों पर दावेदारी जata रही है। उत्तर प्रदेश में कांग्रेस के पास अभी एक मात्र रायबरेली की सीट है। जहां से सोनिया गांधी सांसद है। 2019 के लोकसभा चुनाव में कांग्रेस को वहां

- सरेश हिंदस्तानी

आजकल वर्तमान केंद्र सरकार को सत्ताच्युत करने के सपने देखने की राजनीति गरम है। केंद्र में विपक्ष की राजनीतिकरने वाली कांग्रेस सहित तमाम क्षेत्रीय दल एक साथ चलने का राग अलाप रहे हैं, लेकिन वर्तमान राजनीतिक शैली को देखते हुए सहज ही यह सवाल देश के वातावरण में अठखेलियाँ कर रहा है कि क्या आज की स्थिति और परिस्थिति को देखते हुए विपक्ष की भूमिका निभाने वाले राजनीतिक दल एक होकर चुनाव लड़ पाएंगे। यह सवाल इसलिए भी उठ रहा है, क्योंकि सारे दल इस जोर आजमाइश में लगे हैं कि किसको कितनी सीट दी जाएं। इस बारे में कांग्रेस के समक्ष बड़ी विकट स्थिति निर्मित होती जा रही है। क्योंकि जहां एक ओर कांग्रेस के नेता राहुल गांधी कांग्रेस के अस्तित्व को बचाने के लिए एक और राजनीतिक यात्रा पर निकल चुके हैं, वहां दूसरी ओर क्षेत्रीय दल कांग्रेस को कोई भाव नहीं दे रहे। इसके पीछे का कारण स्वयं कांग्रेस की राजनीति ही है। क्योंकि उसके नेताओं को न तो अपनी वास्तविक स्थिति का ज्ञान है और न ही उसके नेता वैसा आचरण ही कर रहे हैं। इसी कारण आज क्षेत्रीय दल कांग्रेस से ज्यादा प्रभावशाली हैं। वास्तविकता यह है कि

मात्र 6.31 प्रतिशत ही वोट मिले थे। उत्तर प्रदेश में पिछले लोकसभा चुनाव में अकेले चुनाव लड़ने के चलते कांग्रेस का प्रदर्शन बहुत कमजोर रहा था। वहां पिछले विधानसभा चुनाव में तो कांग्रेस को 2.33 परिशत ही वोट मिल पाये थे। कांग्रेस वहां अकेले ही चुनाव लड़ेगी तो स्थिति बहुत कमजोर रहेगी। राजस्थान, मध्यप्रदेश, छत्तीसगढ़, गुजरात, उत्तराखण्ड, हिमाचल प्रदेश, तेलंगाना, असम, आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, गोवा में कांग्रेस अकेले ही चुनाव लड़ना चाहती है। जबकि इंडिया गठबंधन में शामिल अन्य दलों के नेता चाहते हैं कि कांग्रेस अपने प्रभाव वाले प्रदेशों में भी साथी दलों के लिए कुछ सीटें छोड़ें। जिससे उनके प्रत्याशी वहां चुनाव लड़ सके। दिल्ली, पंजाब, गुजरात, गोवा में आम आदमी पार्टी का प्रभाव है। जिसके चलते आप चाहती हैं कि गोवा व गुजरात में कांग्रेस उनके लिए कुछ सीट छोड़ें। बदले में दिल्ली व पंजाब में आम आदमी पार्टी कांग्रेस को कुछ सीट दे सकती है। मगर कांग्रेस चाहती है कि पंजाब में अधिक सीटों पर वह लड़े। इसी के चलते पंजाब के मुख्यमंत्री भगवंत मान ने पंजाब की सभी 13 सीटों पर अकेले ही चुनाव लड़ने की घोषणा कर दी है। बिहार में कांग्रेस को राष्ट्रीय जनता दल, भाकपा माले, भाकपा, माकपा के साथ ही अन्य दलों के साथ समझौता करना पड़ेगा। इसी तरह झारखण्ड में झारखण्ड मुक्ति मोर्चा व

कांग्रेस को क्षेत्रीय दलों के सहारे की तलाश है और कांग्रेस इस सत्य को अभी समझने में पूरी तरह असमर्थ दिखाई दे रही है। देश में चल रहे राजनीतिक घटनाक्रम के बाद यह लगाने लगा है कि केंद्र में भारतीय जनता पार्टी की सरकार पुनः आसीन होने की ओर अग्रसर है। ऐसा इसलिए भी है क्योंकि केंद्र की सरकार ने जो काम किए हैं उनके प्रति भारत की जनता का जुड़ाव दिखाई देता है। इसी कारण भाजपा को सत्ता में आने से रोकने के लिए जहां देश में विपक्ष के राजनीतिक दल एकता के लिए प्रयास करते दिखाई दे रहे थे, अब उन प्रयासों में बहुत बड़ा पेच सामने आ गया है। यह पेच इसलिए भी स्थापित हुआ है क्योंकि कांग्रेस को सारे क्षेत्रीय दल आंखें दिखाने की अवस्था में दिखाई देने लगे हैं। इसके पीछे क्षेत्रीय राजनीतिक दलों का अस्तित्व बचाने का तर्क दिया जा सकता है, लेकिन सत्य यह भी है कांग्रेस वर्तमान में बहुत कमज़ोर हो गई है। इसलिए कांग्रेस को मन मुताबिक सीट देने को कोई भी दल तैयार नहीं है। पश्चिम बंगाल में एक तरफ ममता बनर्जी कांग्रेस को उसकी स्थिति के अनुसार सीट देने को तैयार नहीं है। वहीं उत्तरप्रदेश में भी समाजवादी पार्टी कांग्रेस को

राष्ट्रीय जनता दल के प्रत्याशी भी चुनाव मैदान में उतरेंगे। महाराष्ट्र में शिवसेना नेता उद्धव ठाकरे, राष्ट्रवादी कांग्रेस पार्टी के नेता शरद पवार आज भी चुनाव मैदान में उतरने की तैयारी कर रहे हैं। बाबा साहेब अंबेडकर के पोते प्रकाश अंबेडकर की वर्चित बहुजन अघाड़ी भी महाविकास अघाड़ी में शामिल हो गयी है। महाराष्ट्र में कांग्रेस को अघाड़ी में शामिल दलों की भावनाओं का सम्मान करते हुए सीटों के बंटवारे की दिशा में आगे बढ़ना चाहिए। विपक्ष में सबसे बड़ा दल होने के चलते कांग्रेस की नैतिक जिम्मेदारी भी बनती है कि वह अपने साथ इंडिया गठबंधन में शामिल सभी छोटे-बड़े दलों को जोड़कर उनकी भावनाओं को समझे और उन्हें सम्मानजनक स्थिति प्रदान करें। ममता बनर्जी, भगवंत मान, अखिलेश यादव की सीट बंटवारे पर एकत्रफा घोषणा करने व नीतीश कुमार के एनडीए के साथ जाने से इंडिया गठबंधन को तगड़ा झटका लगा है। ऐसे में कांग्रेस नेताओं को इस बात पर चिंतन मनन करना चाहिए कि ऐसी परिस्थितियों क्यों बन रही है जिसके कारण नीतीश कुमार जैसे मजबूत नेता को इंडिया गठबंधन छोड़ना पड़ा। भविष्य में ऐसी स्थिति फिर से ना बने जिससे उनके किसी अन्य सहयोगी को भी गठबंधन से अलग होना पड़े। इस बात की पूरी जिम्मेवारी कांग्रेस पार्टी को लेनी होगी। बहरहाल तो नीतीश कुमार के जाने से इंडिया गठबंधन में टूट का जो सिलसिला शुरू हुआ है। उसका नतीजा क्या होगा यह तो आने वाला समय ही बतायेगा।

चुनाव स्पर्श पर लेकिन धूमिल होते विपक्षी एकता के प्रयास

ज्यादा सीट देने के मूड में नहीं है। इंडी गठबंधन के लिए रही सही कसर पर नीतीश कुमार ने बिहार में कांग्रेस की उम्मीदों पर पानी फेर दिया है। इस राजनीतिक घटनाक्रम के बाद स्वाभाविक रूप से विपक्षी एकता के गठबंधन को बहुत बड़ा आघात लगा है। उल्लेखनीय है कि नीतीश कुमार विपक्षी गठबंधन की एकता के एक बड़े नेता के रूप में स्थापित हुए थे, जिन्हें कांग्रेस द्वारा महत्व नहीं दिए जाने के कारण नीतीश कुमार ने अपनी अलग राजनीतिक राह निर्मित

कर ली।
वर्तमान में राजनीति रूप से अस्तित्व बचाने के लिए एड़ी चोटी का जोर लगा रहे विपक्षी दलों के समक्ष एक बार फिर से अपनी एकता को बनाए रखने के लिए चुनौतियों का पहाड़ स्थापित होता दिखाई दे रहा है। जहां तक विपक्षी एकता की बात है तो आज के हालात को देखते हुए निश्चित ही यह कहा जा सकता है कि जितने मुंह उतनी बातें हो रही हैं। विपक्ष के सारे दल किसी न किसी रूप में अपनी महत्वाकांक्षा को प्रदर्शित कर रहे हैं। तू डाल डाल, मैं पात पात वाली कहावत को चरितार्थ करते हुए कंग्रेस सहित क्षेत्रीय दल अपनी पहचान बनाए रखने के लिए एक दूसरे को आंखें दिखा रहे हैं।

सेहत के लिए समय-समय पर खाना अधिक फायदेमंद

अधिकतर लोग यह जानने उत्सुक रहते हैं कि कितनी बार खाना खाने से सेहत ठीक रहती है। हम में ज्यादातर लोग दिन में केवल 3 बार खाना खाने पर जोर देते हैं। वो 3 समय हैं ब्रेकफास्ट, लंच और डिनर वहीं कुछ लोग ऐसे भी हैं जो दिनभर में 4-5 बार थोड़े-थोड़े समय पर कुछ ना कुछ खाना पसंद करते हैं। कुछ लोगों का मानना है कि दिन में तीन बार खाने से सेहत अच्छी रहती है क्योंकि इस तरह खाने से खाना सही तरीके से हजम हो जाता है। वहीं कुछ लोगों का कहना है कि दिन में 5 से 6 बार थोड़े-थोड़े समय पर खाने शरीर हेल्दी रहता है। विशेषज्ञों के अनुसार दिनभर में समय-समय पर खाना ज्यादा फायदेमंद होता है क्योंकि इस तरह खाने से हमारे शरीर में फैट बर्न होने की क्षमता तेज हो जाती है। साथ ही इस तरह से खाने से हमारी मेटाबॉलिज्म पॉवर मजबूत होती है। समय-समय पर थोड़ा-थोड़ा खाने से ब्लड शुगर लेवल सही बना रहता है। शरीर में एनर्जी बनी रहती है। अगर आप वजन कम करना चाहते हैं तो दिन में तीन बार हेवी खाने के बजाए गेप करके थोड़ा-थोड़ा खाएं। खाना खाने का यह तरीका सेहत के लिए ज्यादा फायदेमंद होता है क्योंकि इस तरह खाने से शरीर में मेटाबॉलिज्म स्थिर रहता है जिस कारण आसानी से वजन कम किया जा सकता है। डायबिटीज के मरीजों को दिन में कम से कम 5 बार थोड़े-थोड़े

समय पर खाना चाहिए क्योंकि इससे ब्लड जानकारी नहीं हैं कि आपके शरीर के लिए पहुंचा सकती हैं। आजकल की बदल शुगर लेवल नियंत्रण में रहता है। साथ ही दिन में कितनी बार खाना फायदेमंद होगा लाइफस्टाइल की वजह से लोगों को पाच इससे केलोरीज बर्न होती हैं और शरीर को तो अपने डॉक्टर से सलाह जरूर लें। संबंधी समस्याएं होने लगती हैं। कई ब्लॉटिंग और गैस की समस्या से खाना सही से न पचने की वजह से ब्लॉटिंग की समस्या हो जाती है। इससे पेट में दर्द हालांकि, हर व्यक्ति का शरीर अलग तरह से राहत पाने के लिए पिएं ये असरदार ड्रिंक्स करता है। इसलिए अपने शरीर के ध्यान कई बार खाना सही से न पचने की वजह से अलावा सुबह उठने के बाद पाचन संबंधी में रखकर ही हमें खाना चाहिए। आप चाहें ब्लॉटिंग की समस्या हो जाती है। इससे पेट दिन में 3 बार खाना खाएं या 6 बार, जरूरी में दर्द के अलावा सुबह उठने के बाद पाचन है कि आपका मेटार्बॉलिज्म सही तरीके से संबंधी समस्या का सामना करना पड़ता है। रहते हैं, तो यह आर्टिकल आपके लिए एसे में ये असरदार ड्रिंक्स आपको राहत आज इस आर्टिकल के जरिए हम आपका काम कर सके। अगर आपको इस बात की ऐसे में ये असरदार ड्रिंक्स आपको राहत देते हैं, तो यह आर्टिकल आपके लिए बहुत उपयोगी हो सकता है।

कुछ असरदार ड्रिंक्स के बारे में बताने जा रहे हैं, जिनको सुबह-सुबह पीने से आपको पाचन संबंधी समस्याओं से राहत मिल सकती है। जीरा का पानी-आपको बता दें कि जीरा पानी में एंटीऑक्सीडेंट की भरपूर मात्रा पायी जाती है। जीरा पानी आपके शरीर को डिटॉक्स करने में मदद करता है। इसमें कार्मिनेटिव प्रभाव होते हैं, जो आपके पेट को ठंडा रखने में सहायक होते हैं। अगर आप सुबह खाली पेट जीरा पानी का सेवन करते हैं, तो सूजन और एसिडिटी की समस्या से राहत पा सकते हैं।

हल्दी हर भारतीय किचन में पाई जाती है। हल्दी के इस्तेमाल से पाचन संबंधी समस्याओं से राहत पा सकते हैं। पाचन संबंधी समस्याओं से राहत पाने के लिए गर्म पानी में हल्दी, काली मिर्च, अदरक और थोड़ा सा शहद मिलाएं। इस हल्दी वाले चाय का सेवन करने से ब्लोटिंग की समस्या दूर होगी।

ती अदरक और नींबू की चाय-अधिकतर लोग
न सुबह की शुरूआत चाय से करते हैं। कुछ
अगर लोग दूध वाली चाय से तो कुछ लोग ग्रीन
टी से अपने दिन की शुरूआत करते हैं।
के अगर आप रोजाना सुबह अदरक और नींबू
यी वाली चाय का सेवन करते हैं, तो इससे
में आपको एसिडिटी और अपच की समस्या से
न राहत मिल सकती है। वहीं आंत संबंधी
है। समस्याओं में भी यह काफी कारगर मानी
जाती है।

डिटॉक्स डाइट का इस्तेमाल हो सकता है जानलेवा

अगर आप स्वस्थ रहने और खूबसूरत दिखने, वजन कम करने और शरीर से टॉक्सिन को बाहर निकालने के लिए डिटॉक्स डाइट का इस्तेमाल करते हैं तो थोड़ा संभल जाएं। विशेषज्ञों के अनुसार डिटॉक्स क्लीनजेंस न केवल बेअसर होती हैं बल्कि खतरनाक भी साबित हो सकती हैं। डिटॉक्सिंग के कई साइट इफेक्ट हैं। डिटॉक्सिंग से डिहाइड्रेशन, यहां तक कि किडनी तक खराब हो सकती है। कई जाने मानें डिटॉक्स के तरीकों में कॉफी एनिमा और 3 दिन की एप्पल साइडर वेलेगर डाइट शामिल हैं। दिग्गज्ञानिकों के अनुसार ये तीनों

डिटाक्सिं करकर रान के कई तराक अधिकतर सेलिब्रिटीज फिट रहने के लिए लेमेन डिटॉक्स डाइट लेना पसंद करते हैं। 10 दिन की इस डाइट में खाने की जगह लेमन जूस, वॉटर, सेइन पीपर और मैपे सीरप। इससे शरीर के टॉक्सिन हार निकलते हैं, वजन कम होता है चेहरा और बाल चमकते हैं।

एप्पल साइडर वेनेगर में डिटॉक्स के तरीके में 3 दिन तक केवल खाने से पहले दो चम्पच एप्पल साइडर वेनेगर को पानी में गोलकर पिया जाता है। इससे लोगों को बीक कम लगती हैं और वजन कम होता है। इसके अलावा कच्चा खाने वाली डिटॉक्स डाइट में केले, नट्स, बीज, सूखे मेवे नारियल एवोकेडो ऑलिव ऑयल का इस्तेमाल किया जाता है।

बड़ी आंत अर्थात् कोलोन शरीर का एक

महत्वपूर्ण अंग है। बड़ी आंत के अस्तर से डिटॉक्स तरीकों का इस्तेमाल करने लगे डिटॉक्स करने की क्षमता रखता है निकलने वाला श्लेष्मा मल को आगे जाने हैं। लैक्साटिव्स दूसरी डिटॉक्स डाइट से के लिए चिकना बनाता है। कोलोन से ज्यादा खतरनाक है। इसमें आंतों के टॉक्सिक पदार्थ निकालने वाले तरीकों में मूवमेंट्स को बढ़ाया जाता है। इससे कॉफी एनिमा शामिल है। इससे किडनी डायरिया, चक्र आना, किडनी का खराब और लीवर के टॉक्सिक बाहर निकलते हैं। होना और कमजोरी जैसे दुष्परिणाम हो लैक्साटिव्स- इस तरीके में एक चबाई जा सकते हैं। कॉफी एनिमा की बात करें तो सकने वाली गोली खिलाई जाती है जो जिसमें गर्म कॉफी आंत में इंजेक्ट की जाती मल को पतला करती है और आंतों की गति है इससे आंते खराब हो सकती है आंतों में को बढ़ाती है। छेद भी हो सकते हैं

कब्ज का स्थान म डाक्टर्स कालानक्स आधिकर डिटाक्सिंज का लब समय तक ह क आधिकर लाग डिटाक्स कराने को लेने की सलाह देते हैं लेकिन अधिकर कोई फायदा नहीं होता। उन्होंने बताया कि बाद अच्छा महसूस करते हैं क्योंकि उन लोग कोलोन को क्लींज करने के लिए इन शरीर का हर हिस्सा खुद अपने आप उसे शरीर में टॉक्सिन नहीं रहते। इसकी जग

पर लोगों को प्रोसेस्ड फूड जिसमें अधिक मात्रा में सोडियम, फैट और शुगर हो खाने से बचाना चाहिए।

संयमित खान पान से ठीक होती है त्वचा
की बीमारी

भोजन में मौजूद पौष्टिक तत्व को खून अलग-अलग अंगों तक पहुंचाता है और शरीर के अपशिष्ट पदार्थों को बाहर निकाल कर शरीर की सफाई करता है। साथ ही खून, शरीर के अंगों तक ऑक्सिजन भी पहुंचाता है। गलत और अनन्हेत्वी आहार खाने से हमारे रक्त में कुछ ऐसे तत्व भी पहुंच जाते हैं, जो शरीर को नुकसान पहुंचाते हैं। इसी को खून खराब होना कहते हैं। खून में गंदगी से फोड़े-फुंसी, पिंपल और स्किन डिजीज हो सकता है। ऐसे में ब्लड में मौजूद विधैले तत्वों को बेहतर जीवनशैली और संयमित खान पान के जरिए शरीर से बाहर निकाल सकते हैं। रोजाना 3 से 4 लीटर पानी पीने से ब्लड में गंदगी की समस्या कभी नहीं होगी। पानी से शरीर में मौजूद विधैले पदार्थ और हानिकारक बैक्टीरिया यूरिन और मल के माध्यम से शरीर से बाहर निकल जाते हैं। सौंफ खून की सफाई के लिए सबसे अच्छा विकल्प है। रोजाना सौंफ के इस्तेमाल से शरीर का ब्लड डीटॉक्सिफाई होता रहता है और गंदगी शरीर से बाहर निकलती रहती है। नियमित रूप से व्यायाम करने से शरीर से पसीना निकलता है, जिससे शरीर की तमाम गंदगी बाहर निकल जाती है।

"Awakening Hearts: The Call to Transform Society"

"In unity, we find the strength to orchestrate societal renewal."

In an era where the youth navigate through the murky waters of aimless wandering, shamelessness, immodesty, and courtesy, a storm of societal threats looms larger than ever. Fueled by the escalating use of drugs and a business environment in decline, the urgency to confront these negative forces has never been more pressing. The time is now to address these issues comprehensively and avert the impending crisis.

Unmasking the Roots: The spread of social evils forms a complex tapestry, intertwining both internal and external factors within our nation. The collective efforts of individuals at every level have laid bare the roots of this malaise. To combat this multifaceted challenge, concerted action is imperative on both domestic and foreign fronts. It's a rallying call for all—parents, educators, religious scholars, mosque leaders, and the entire Muslim com-

munity—to take resolute responsibility in every situation.

A Symphony of Vigilance: As the tendrils of societal erosion extend, we find ourselves at a critical juncture where vigilance must be our guiding force. A symphony of collective efforts is essential to

counteract these negative elements. Each individual becomes a guardian, standing united against the encroaching darkness.

Revitalizing Moral Fortitude: Amidst the prevalent threats, the reinvigoration of moral fortitude becomes paramount. It's not merely a call to arms; it's a call to revive and reinforce the core values that define our society. It's a collective commitment to instill a sense of purpose and direction among the youth, steering them away from the pitfalls of aimlessness and substance abuse.

From Homes to Mosques: A Unified Front: The battle against societal threats extends from

the intimate confines of homes to the sacred walls of mosques. Parents, the first line of defense, must foster an environment of open communication and moral grounding. Simultaneously, educators and religious scholars

must synchronize efforts, becoming beacons of guidance and pillars of strength for the younger generation.

Global Collaboration for Local Impact: Tackling societal erosion requires a global mindset. It's not just a local battle; it's a collective endeavor that transcends borders. Collaboration on the international stage becomes instrumental in curbing the external factors that contribute to the malaise.

A Vision Beyond Monetary Pursuits: In the pursuit of a prosperous society, the allure of quick wealth often leads the youth astray. It's time for a paradigm shift—a vision that extends beyond mere monetary pursuits. A society rooted in ethical values, sustainable prac-

tices, and a sense of responsibility will inherently deter misguided paths.

Awakening Society from Slumber: As negative elements continue to grow, there's a pressing need to awaken society from its slumber. Activists, officials, and influencers must join forces to raise awareness systematically. It's a clarion call to shake off complacency and stand united against the impending storm.

Bottomline: A Collective Resurgence: In conclusion, the battle against societal threats demands not just attention but a collective resurgence. It's a holistic approach that leaves no corner unexplored. From homes to global collaborations, from moral fortitude to awakening society—it's a multifaceted journey towards reclaiming our societal fabric. The time to act is now, for in unity lies the strength to overcome the encroaching darkness and build a future free from the shackles of societal ills. "A society's resilience is measured by its collective commitment to moral fortitude."

Aubaid Ahmad Akhoon
akhoon.aubaid@gmail.com

Last-minute revision tips for Class 12 students in Board exams -2024

With the Class 12 board exams kicking off on February 15th, the anticipation is real. Physics, Chemistry, and Biology—the trio that's been accompanying you throughout—are now in the spotlight. The pressure to revise effectively is peaking, and you're deep into those last-minute preparations.

To guide you through the essentials of last-minute revision, making it simple and straightforward for each subject.

PHYSICS

1. Formula focus: Prioritise the most essential formulas; create comprehensive flashcards or a cheat sheet for quick and easy reference during the exam.
2. Diagram drill: Delve deep into labelled diagrams, ensuring a thorough understanding. Visual aids not only aid recall but also enhance your ability to explain concepts accurately.
3. Concept mapping: Construct detailed concept maps, interconnecting various ideas within each chapter. This visual approach facilitates a more holistic understanding and reinforces connections between different topics.
4. Mock tests: Engage in rigorous practice with timed mock tests. Simulating exam conditions not only hones your time management skills but also boosts your confidence, making you better prepared for the actual exam environment.

CHEMISTRY

1. Chemical reactions recap: Concentrate on major chemical reactions, creating an in-depth reference sheet that includes reaction mechanisms and any relevant exceptions.
2. Equation essentials: Solidify your understanding of balancing chemical equations. Practice extensively to

ensure proficiency in this fundamental skill, as it forms the basis for numerous problems in the Chemistry exam.

3. Periodic Table Prowess: go beyond a basic revision of the periodic table. Explore trends in atomic and molecular properties, linking them to broader concepts within Chemistry for a more nuanced understanding.
4. Memory Aids: Employ mnemonic devices for com-

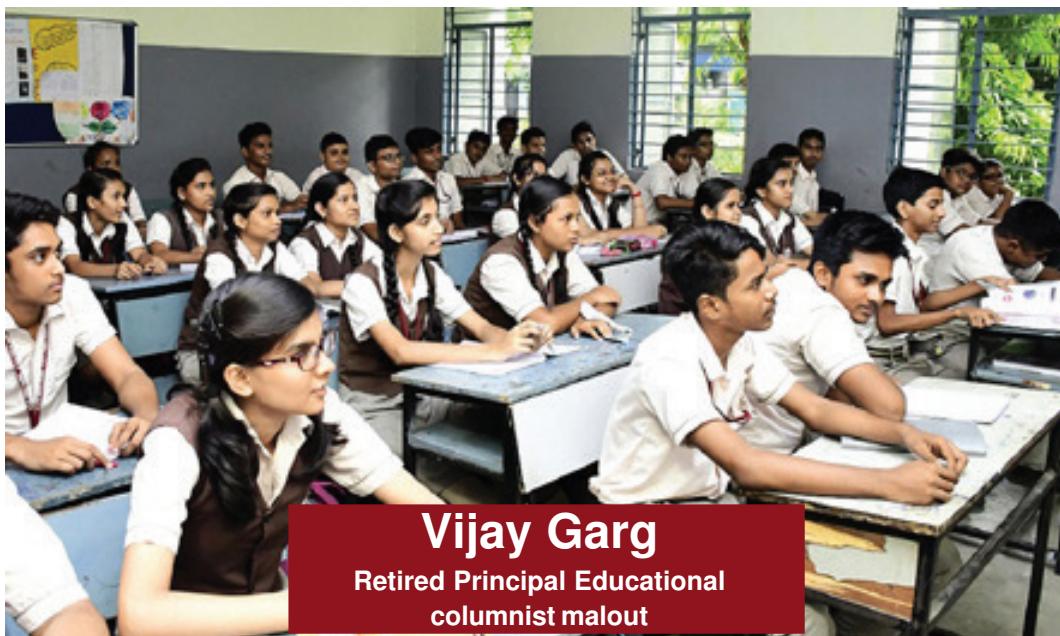
but also their contextual usage and relevance within different biological processes.

3. Classification Chronicles: Devote additional time to biological classifications. Understanding the intricacies of taxonomy, focusing on distinguishing characteristics and evolutionary relationships between different species.

4. Quick Facts Sheet: Transform your one-page summaries into detailed quick fact sheets. Incorporate examples, case studies, and real-world applications to make your revision more contextual and comprehensive.

GENERAL TIPS FOR ALL SUBJECTS:

1. Group study for doubts: Initiate collaborative study sessions to not only resolve doubts but also engage in active discussions. Teaching and learning from peers can provide new perspectives and deepen your understanding.
2. Timed breaks: Strategically plan short breaks during study sessions. Utilise this time to not only relax but also engage in brief physical activities, promoting mental rejuvenation.
3. Healthy habits: Increase your focus on maintaining a healthy lifestyle. Ensure a balanced diet rich in brain-boosting nutrients, stay consistently hydrated, and prioritise a sleep routine that allows for adequate rest.
4. Exam day plan: Go beyond a basic familiarisation with the exam centre; visualise your entire exam day. Outline a step-by-step plan covering every detail, from the moment you wake up to the final minutes before entering the examination hall. In these final days, quality revision coupled with thoughtful strategies will maximise your preparation. Trust the process, stay positive, and approach the exams with confidence.

Vijay Garg
Retired Principal Educational
columnist malout

plex concepts. Craft memorable phrases or associations that encapsulate key information, aiding in quick recall during the exam.

BIOLOGY

1. Diagrams and Labels: Immerse yourself in labelled diagrams, not only for visual recall but also for a comprehensive understanding of structural relationships. Being able to articulate the functions of each part is as crucial as recognising them.
2. Key Definitions: Create extensive flashcards covering important biological terms. Including not only definitions

Democratic forces gaining ground against junta, says Myanmar envoy at UN

United Nations- The democratic forces are gaining ground and the military junta is “losing”, Myanmar’s Permanent Representative Kyaw Moe Tun, who represents the democratically-elected government overthrown in a coup three years ago, has said while appealing for effective UN Security Council action against the dictatorship. “We the people of Myanmar are unified in opposition to the military dictatorship. And if we wish to live in a free, peaceful, inclusive, just and democratic society,” he told reporters on Monday before a closed Council meeting on the situation in that nation. “Democratic forces are gaining ground and the military junta is losing every day,” he said. “But we need help from the international community, coordinated concrete actions, both from the Security Council and individual member states,” he added. Monday marked the third anniversary of the military coup that overthrew the civilian government of President Win Myint and State Counsellor Aung San Suu Kyi, who are in detention along with scores of leaders.

Although Myanmar is now effectively ruled by the military known as the Tatmadaw, the UN recognises only the representative of the overthrown democratically-elected government. Kyaw Moe Tun continues to speak for Myanmar at the General Assembly, the Security Council and other UN

bodies as the General Assembly’s accreditation committee has refused to recognise the junta. He said that the “significant success of Operation 1027” and other actions by the allied forces have “revealed that the military is not too big to fail after all”. Operation 1027 was launched on October 27 last year by a rebel group, the Three Brotherhood Alliance uniting the Myanmar National Democratic Alliance Army, the Arakan Army and the Ta’ang National Liberation Army, has made headway

against the Tatmadaw forces overrunning over 30 towns and several military command centres and outposts. Kyaw Moe Tun warned that the military coup has a “huge impact on the region and beyond” and said that “it is high time” the Council enforced its December 2022 resolution demanding the military uphold democracy. He asserted that under the military, organised crimes like human trafficking, drug trade and online scams were flourishing in Myanmar.

The polarisation of the Council prevents action against the Tatmadaw, which has the support of veto-wielding China and Russia. Nine members of the Council led by Britain, demanded “an immediate end to all forms of violence and we urge restraint and de-escalation of tensions” by the junta.

“We continue to urge the Myanmar military to immediately release all arbitrarily detained prisoners,” they said in a joint statement. “We strongly condemn the ongoing violence harming civilians, including the military’s continued use of indiscriminate air strikes,” they added. Ecuador, France, Japan, Malta, South Korea, Slovenia, Switzerland and the US joined Britain in issuing the statement that also called for creating conditions for the safe return of the Rohingyas, about a million of whom have fled the country.

Indian-origin lawyer appointed Australia's Race Discrimination Commissioner

Melbourne,- Indian-origin terrified! But there is so much work to be done and I can't wait to work with the team @AusHumanRights,” Sivaraman wrote in a post on X on Monday. According to the AHRC, he has run numerous state and national race discrimination cases and led the pro bono compensation scheme for underpaid 7-eleven workers, many of whom came from migrant backgrounds. In addition, he provides advice and legal representation in all areas of employment

law including workplace bullying, employment contracts, redundancy, restraint of trade, workplace discrimination, sexual harassment, adverse action, and unfair dismissal.

Welcoming the appointment, AHRC President, Emeritus Professor Rosalind Croucher said that the fight for systemic equality and speaking truth to power have been at the heart of Sivaraman’s work.

“His distinguished legal career has seen him lead significant cases in workplace and discrimination law, which, coupled with his public advocacy for the rights for racially marginalised communities, has led to tangible results that have improved and empowered people’s lives,” Croucher said. According to the Commission president, the appointment comes at a time when there has been a marked increase in reports of racism and hate speech in recent months. Calling him a “widely respected champion of racial equity”, Croucher hoped Sivaraman would help make Australia a more respectful and equitable place for all people, regardless of their background.

“His lived experience, passion for diversity and inclusion, and deep understanding of human rights and Australian discrimination law means he will be a powerful asset for the Commission during what is very much a delicate time in the country,” she said. As a member of the Queensland Multicultural Advisory Council, Sivaraman appeared at a state parliamentary inquiry to demand legal reform to better protect the rights of victims of racial vilification. His work with Multicultural Australia oversees the continued and extensive support provided to new arrivals in Queensland, and in his advocacy, he also committed to the protection and promotion of the rights of First Nations peoples. Sivaraman will commence his role on March 4.

Indian-American admits to passport and citizenship fraud in US

New York,- An Indian-American man in Florida has pleaded guilty to procuring citizenship unlawfully, misusing evidence of naturalisation, and making false statements in a passport application. Jaiprakash Gulvady, 51, faces a maximum penalty of 10 years in federal prison, a release by the US Attorney’s Office, Middle District of Florida, announced last week. According to court records, Gulvady, an Indian national, came to the US in 2001 on a temporary business visa. In August 2008, less than two weeks after divorcing his wife, a US citizen whom he had married the year before, Gulvady married another US citizen. Based on that marriage, Gulvady was able to adjust his status and became a lawful permanent resident in June 2009. Two months later, in August 2009, Gulvady travelled to India for the first time since he had arrived in 2001, and married an Indian woman before returning to the US. On a subsequent visit to India, Gulvady and his Indian spouse conceived their first and only child, born in January 2011, and in August 2013, Gulvady’s marriage to his US citizen wife was dissolved. The following year, Gulvady filed an Application

for Naturalisation in which he falsely stated under penalty of perjury that he was not currently married; that he did not have any children; and

that he had never been married to more than one person at the same time. Based on that application, Gulvady became a naturalised US citizen in August 2014, a probe by Homeland Security Investigations, with assistance from United States Citizenship and Immigration Services, found. Using his fraudulently obtained Certificate of Naturalisation as evidence of US citizenship, Gulvady applied for a US passport, in which he falsely omitted his Indian spouse. The Department of State issued Gulvady a US passport, which he then used to reenter the US on at least three occasions.

US plans visa ban for people connected to commercial spyware

Washington- The US government has announced a new policy that will allow the imposition of visa restrictions on individuals involved in the misuse of commercial spyware. The misuse of commercial spyware has been linked to arbitrary detentions, forced disappearances and extrajudicial killings in the most egregious of cases. Additionally, the misuse of these tools presents a security and counter-intelligence threat to US personnel, the government said in a statement.

The new policy covers investors and heads of companies, as well as those acting on behalf of governments that carry out illegal surveillance. The policy will be applied using the information in an individual’s visa application. “This new policy is the most recent action in the US’ comprehensive approach to countering the misuse of commercial spyware. Previous actions have included the issuance of an Executive Order prohibiting the US government’s use of commercial spyware that poses risks to US’ national security or foreign policy interests,” said the US State Department. The misuse of commercial spyware threatens privacy and freedoms of expression, peaceful assembly and association, said the government. In March last year, the Joe Biden government via an executive order said that “it shall not make operational use of commercial spyware that poses significant counterintelligence or security risks to the US government or significant risks of improper use by a foreign government or foreign person”.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Khara Sach

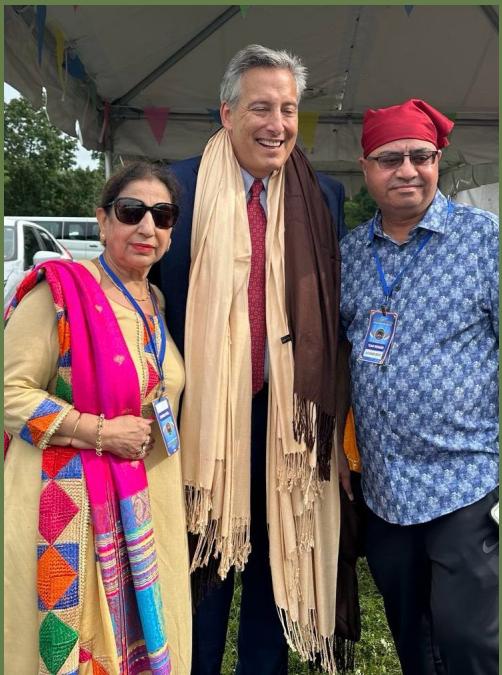
Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

Harvinder Kaur Bhatia

Dear Davinder, your sudden departure has left a gaping void in our lives. We are struggling to come to terms with the fact that you won't be present at all our future events and gatherings. You were an inspiration to so many people and your untimely death has left us heartbroken. Your legacy will live on through the countless memories we shared with you.

Tribute to late Davinder Singh

LATE DAVINDER SINGH

04-07-1970 to 01-12-2024

*Davinder Singh Obituary *

Davinder Singh, born on April 7, 1970, at the age of 53 passed away on January 12th, 2024, morning due to Cardiac arrest. Davinder Singh was born in India and was son of Gian Kaur and Seva Singh. He graduated in Engineering from Kurukshetra University, India and was working as a Software Engineer at Ricoh. He received training and certification from Nassau County Fire Academy, Bethpage in 2013 and worked for four years as a volunteer fireman. In addition, he was trained in "The real WMD: EMS Response to a Suicide Bomb Attack". He volunteered for the NY/NJ Super Bowl Host Committee and was a proud member of the Firemen's Benevolent Association and National Police Defense Foundation. As a volunteer firefighter, he faced major and minor fire calls/EMS calls and served the community with pride.

He volunteered with pride in many nonprofit organizations in the New York area and was very impactful in organizing cancer awareness camps, conducting Covid health checks, and spearheading blood donation drives. He was also an essential member of the Gurudwara Community in organizing the Glen Cove Vaisakhi Mela and Weekly Langar Sewa. His selfless dedication to community well-being will forever be remembered as a beacon of compassion and service. Davinder is survived by Harjinder Kaur (wife) and two young daughters Kirpa Kaur and Simranjot Kaur.

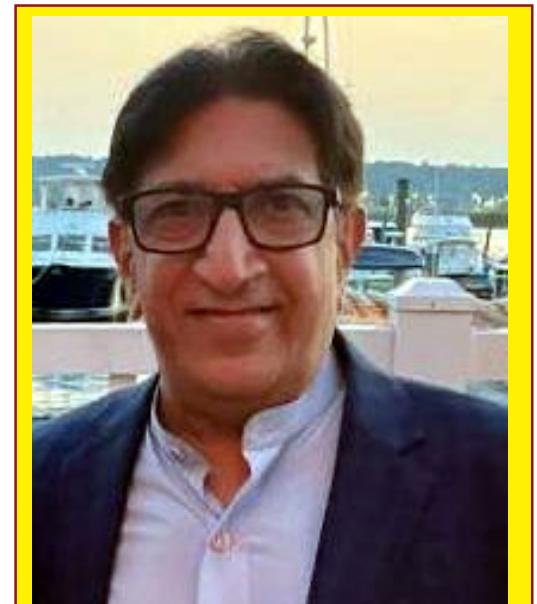
Opkar Chawala

I have had the opportunity over the years to work with Davinder on the temples projects. He was always willing and volunteered with selfless dedication for his community. His loss has left a void in our community and he will be missed. We extend our condolences to his family and support them during these difficult times.

Bobby Kumar

I am deeply saddened to hear the passing of a very good human being Davinder in our society Husband, Father, Brother, Friend & Patriotic Angel send by God .Davinder ji whom I came to know and watch him serving other people without any rewards. I learned by watching him how to be humble I'm sure we all the family & friends whok knew him had learned something from his kindness eager to serve others without expecting anything in return. It's a huge loss to the family friends & to the community that he loved so much .As a friend pray peace for all. God keep his soul blessed.

Hardeep Bhatia

• Over 8 years ago, I encountered Davinder ji at the Vaisakhi mela at Glencove Gurudwara, where he selflessly dedicated himself to assisting others with parking, coordinating Langar, and organizing buses.

• Every year thereafter, he stood alongside my wife, Harvinder Bhatia, tirelessly contributing his efforts to ensure the smooth running of the event.

• Davinder ji's altruistic nature and infectious smile made him a cherished team player, extending his helping hands to everyone with genuine warmth.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Prtipal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

Tribute to late Davinder Singh

Deepak Bansal

was completely shocked to hear the news that my dear friend Devinder Singh has passed away. I kept on hoping that it's not true. I was overwhelmed with grief when his death was confirmed. It is unimaginable for me to think how much grief his family must be experiencing at this time. I pray to Waheguru to give them strength to bear this irreplaceable loss. I know he was a very noble soul who helped the community in so many different ways. He helped people get covid shots during the Pandemic. He was one of the main organizer of Vaisakhi Mela in Glencove Gurdwara. Beyond that, he was a volunteer firefighter for our community. He was a loving husband and father of two beautiful daughters. He was taken away from us at prime of his life. He was a role model for our community in so many ways. We pray to God to grant peace to the departed soul and give strength his family to bear this unimaginable loss.

Shashi & Dalip Malik

I knew Davinder as a Fireman and front-line hero who possesses a soul of infinite compassion and giving. During pandemic he went way beyond to assist individuals who needed vaccines and also provided Covid kits. Due to his dedication and selfless volunteerism, we honored him as a community helper. It was at that time when we started working together to serve the community and we became part of an extended family almost immediately. He always raised his hands to be a volunteer, at charitable events, in temples, Gurdwaras and other places of worship. He was an example of true Sewadaar in real life not just in words. "Whenever I needed help to serve the Community, Davinder ji was always there, for blood drives, food drive, clothing drives to less fortunate families and free camp for breast cancer. In the train of life, we meet family/friends, and we

believed that they would always travel by our side. I did not know that without warning at some station, Davinder would step down from the train, leaving us on life's journey alone which is not simple and easy because we miss him very much. Davinder is not here physically but his SEVA legacy will remain forever in our hearts.

Ranjeet Singh Bhatia

I am grateful to this group for giving me the opportunity to write a few words about this virtuous soul, Davinder Singh, and also to the Almighty for creating such individuals who, without any greed, readily devote their valuable time to support his community, religion, and people in every good deed. My encounter with Davinder happened in a Gurdwara. The first time we met, he asked for my help in assisting someone, and with his guidance, I was able to help. Davinder took my phone number, and from there, a series of conversations about help and service began. He was always keen on forming new groups of people, informing them about service, updating them, and bringing people together. He offered his cooperation in every temple and Gurdwara. This man, filled with simplicity, would listen to everyone and respond with a smile. A person brimming with energy. I have often heard that God calls good people to Him early. This statement holds utterly true for Davinder! And perhaps He does so because the Almighty has some greater task for him. To his family, Davinder was a gentleman, a true community leader, and a servant. He will be missed.

Manindar S. Sethi

Davinder We will all miss you dearly at Gurudwara's and at all community gatherings in Long Island. You were like my and everyone's brother. It's very hard to write about you I don't think any body can take your place and a good human left us too soon. We can go on & on about your dedication towards humanity specially worked so closely @ Glen Cove Gurudwara with their Mela and Sikh Games for years. Also all the Medical Camps for blood drives, Mammography, Covid Vaccine etc you arranged in all local Community groups. You will be missed dearly and never ever forgotten.

Jatinder Narula

In fact I don't have any words which can explain his kindness. Hard work and dedication towards society and his family and friends was incredible. He was a just a phone call away for any kind of service whether it is related with Gurudwara Sahib or any where else. He was always ready to do sewa without any questions. It is really very difficult to find a person like him we will never forget him. We all pray to WAHEGURU JEE charna wich niwaas bakshan jee

Gurpal Gadh

- It is a great loss to the community and a loss of a good friend. We will really miss him. Have been working along with him from 2016 in Glen Cove Mela. His dedication to anything was incredible. He was always humble, very helpful, kind hearted, soft-spoken and full of leadership qualities. Not only he was helpful but he would do it for you. Our prayers to waheguru for his soul and strength to his family to bear the loss.

Manjit Kaur

Thank you Preetnama Media to give us opportunity to express our individual feelings for Davinder Singh Ji. Davinder Singh was true community leader, and he had all round personality dedicated himself, Turban Day, Vasakhi mela Teeyan da Mela. He was very good cook. he was very good Father. Good artist. It's really hard to explain his personality. Community will miss Davinder Singh

Sherry Dutta

Undoubtedly, the loss of a good and kind man in a community is like losing a pillar of support, wisdom, and kindness. Davender Ji, your absence created a void that's felt by everyone who relied on your guidance, generosity, and leadership. You left behind a legacy of your contributions. Davender ji made a significant positive impact on the lives of others. Always in our hearts.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

Tribute to late Davinder Singh

In memory of our dear friend Davinder. You were the most helpful and generous person. May waheguruji bless your soul.

Basant Chawla

Loosing a friend is never easy . The void they leave is irreplaceable , and the memories we shared with them become even more precious. Today we want to remember a friend who meant the world to us , someone who was always there when needed ,selflessly devoted himself to the community. Davinder Singh je was the epitome of kindness and compassion. His commitment to the community was unparalleled, and whenever there was a pressing need, he was always there, ready to lend a helping hand. Whether it was organizing charitable events, volunteering at local shelters, or simply being a listening ear to those in distress, he tirelessly worked towards making our community a better place. The impact our friend had on our lives is immeasurable. We miss his infectious spirit, his unwavering optimism, and his ability to unite people under a common cause. His smile could brighten even the cloudiest of days, and his dedication inspired us all to be better individuals.

Onkar Singh

Davinder We will all miss you dearly at Gurudwara's and at all community gatherings in Long Island. You were like my and everyone's brother. It's very hard to write about you I don't think any body can take your place and a good human left us too soon. We can go on & on about your dedication towards humanity specially worked so closely @ Glen Cove Gurudwara with their Mela and Sikh Games for years. Also all the Medical Camps for blood drives, Mammography , Covid Vaccine etc you arranged in all local Community groups. You will be missed dearly and never ever forgotten

Maninder S Sethi

Dolly Singh- — Davinder Ji was such a beloved member of our community. A family man who put service of others first. He will always be remembered for his kindness, generosity and willingness to serve others. Though he is no longer with us, the world is a better place because of Davinder Ji. His legacy shall live on forever.

Dolly Sahni

He epitomized exceptional virtues with a notably humble demeanor. In every interaction regarding community events, he consistently demonstrated unwavering support and a proactive willingness to engage. I extend my sincere sympathies on the passing of this esteemed community volunteer. The impact of his altruistic contributions will be deeply felt, and the indelible legacy of his selfless service will resonate in the hearts of those fortunate enough to witness his benevolence. The void left by his absence will be profoundly experienced by all. May God bless his soul, bestowing upon him eternal rest and solace in heaven.

Jasbir Jay Singh (Hum Hindustani Media)

Davinder virji was a good soul . He was a respectful , kind hearted super hero for the Long Island community & Glen cove gurdwara sahib's Mela who took his efforts & good quality of time to help everyone fully hearted

Sweety Bawa

It is still a shock for all of us . We worked together in many organizations since 2019 .he was true Sevadaar very humble soul always ready to serve .Anytime you ask for help it is guaranteed work is done.it is big loss for all of us .Davinder ji will be missed forever.

Anju Sharma

- I was completely shocked to hear the news that my dear friend Devinder Singh has passed away. I kept on hoping that it's not true. I was overwhelmed with grief when his death was confirmed. It is unimaginable for me to think how much grief his family must be experiencing at this time. I pray to Waheguru to give them strength to bear this irreplaceable loss. I know he was a very noble soul who helped the community in so many different ways. He helped people get covid shots during the Pandemic. He was one of the main organizer of Vaisakhi Mela in Glencove Gurdwara. Beyond that, he was a volunteer firefighter for our community. He was a loving husband and father of two beautiful daughters. He was taken away from us at prime of his life. He was a role model for our community in so many ways. We pray to God to grant peace to the departed soul and give strength his family to bear this unimaginable loss.

Mukesh Modi

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

Memorable photos of Davinder Singh

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

Memorable photos of Davinder Singh

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

We lost a True & Dedicated Sewadar of our Community

Tribute to late Davinder Singh

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief

It was really shocked News for me , infect not just for me it was shocked news for everyone that Davinder g no more with us. Due to my busy schedule I couldn't check my WhatsApp in morning. I was sad too because January 12th was my Dad's death anniversary. He left us very early when I was just 16th years old. In afternoon I just opened my WhatsApp and seen this shocked news about Davinder g. Omg really ? I couldn't believed so I called some people for confirm. Unfortunately it was truth that Davinder g left us past night . Me Davinder g, Onkar Singh , Neru upal , Nishi, Rajiv Manni and all event masters were together on December 30th in Amisha Patel's Press conference and on 31st in New Year Eve event . Both days we all worked together . We clicked lots of photos together. He was looking healthy and very happy . After event when I was going to publish event news , Onkar Singh specially called me and said Davinder g like his brother so don't forget to

mention his name in News . And after two weeks this unbelieveable incident happened. He was really a great soul and community helper. He was an essential member of the Gurudwara Community in organizing the Glen Cove Vaisakhi Mela and Weekly Langar Sewa. I remember he and Harwinder Bhatia always called me for Vaisakhi Mela Coverage . He was serving community behind the stage . He never showed himself because he was so humble man. He epitomized exceptional virtues with a notably humble demeanor. In every interaction regarding community events, he consistently demonstrated unwavering support and a proactive willingness to engage. He volunteered with pride in many nonprofit organizations in the New York area and was

very impactful in organizing cancer awareness camps, conducting Covid health checks, and spearheading blood donation drives. He was a role model for our community in so many ways. He left his wife and two daughters alone . We pray to God to grant peace to the departed soul and give strength his family to bear this unimaginable loss. He will always alive by his great memorable work and community services.

Davinder Singh Ji with his Wife harjinder kaur Daughter Kirpa Kaur & Simranjot Kaur

Jay Singh Japra & Pammi Japra

We lost a Sewadar who went out of his way for the community
May waheguruji bless his soul and give courage to his family to overcome this tragedy.

DIYA
INDIAN CUISINE

Valentine's DAY Special

\$50
PER COUPLE

DRINK, DINNER & DESERT

CHOOSE ONE DRINK EACH GUEST

BEER OR GLASS OF WINE

TAJ, KINGFISHER, CORONA, HEINEKEN
MERLOT, CABERNET SAUVIGNON, MOSCATO

CHOOSE ONE APPETIZER TO SHARE

SAMOSA, VEG PAKORA, PAPDI CHAT

CHOOSE ONE APPETIZER TO SHARE

MALAI CHICKEN, CHICKEN TIKKA, DRUNKEN CHICKEN

CHOOSE ONE ENTRE PER GUEST

FISH CURRY, GOAN FISH CURRY

CHICKEN TIKKA MASALA, BUTTER CHICKEN,

MALABAR CHICKEN CURRY

ALL SERVED WITH RICE, NAAN & VEGETABLE

DESSERT - CHOOSE ONE

KHEER (RICE PUDDING), DIYA'S MANGO SOUFFLE

**\$50 PER COUPLE
FEB 14TH**

516-218-2997

201 E. Merrick Road, Valley Stream, NY

ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਿਸ ਦਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਲੋਕ ਤੜਪਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ 11,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ

ਸਾਡਾ ਆਪੁਨਿਕ ਸੰਸਾਰ ਬੁਗਕ ਲਈ ਪੇਚਦਾ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹੋ ਇਕੋਦਮ ਨੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ? ਰੇਸਾਦ ਟਰਬੋਨਜ਼ਾ ਇੱਕ ਆਮ ਅਲੂਝ ਕੁੜੀ ਸੀ। ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਫਿਕਰਾਂ ਤੋਂ ਅਛੋਹ ਵੱਡੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਦਿਨ (5 ਅਪ੍ਰੈਲ 1992) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਕੋਈ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਦੇ ਉਲੰਪਿਕ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬੋਸਨੀਅਨ-ਸਰਬ ਆਰਮੀ ਨੇ ਘੇਰਾ ਪਾਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਡਰਾਉਣੇ ਸੁਫਨੇ ਦੀ ਝੁਕਾਤ ਸੀ ਜੋ ਅਗਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਰੇਸਾਦ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਲੱਖ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਤ ਇੰਨੇ ਵਿਗੜ ਗਏ ਸੇਨ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਦ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਖਾਣੇ ਲਈ ਕਤਾਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਖੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ-ਮੌਤ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦੀ ਕਿ ਕਿੱਧੋਂ ਕੋਈ ਗੋਲੀ ਆ ਕੇ ਕਿਸ ਦਾ ਸਿਰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਾਜੇ ਵਿਓ ਬੋਸਨੀਆ ਅਤੇ ਹਰਯੋਗੇਵਾਨੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਸਨੀਆ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੰਗਨ ਲੰਬੇ ਪੇਂਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ

ਬਚਾਅ ਦੇ ਤਰੀਕੇ

ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲ 1944-45 ਵਿੱਚ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬੂਟਿਆਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ਰੂਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਡਿਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਬੋਟਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਟਿਨਡੇ ਵਨ ਐਂਡਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਘਣਤਾ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤੇ ਹਰਿਆਵਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਇੱਥੇ ਆਮ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੂਟਿਆਂ ਤੋਂ ਖਾਣੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੁਗਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਫਰੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖਾਣਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਕਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਸਿੱਖਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਗਰ ਬੀਟ, ਟਿਊਲਿਪ ਬਲਬਜ਼, ਆਨੂ ਦੇ ਡਿੱਲੜ, ਜੰਗਲੀ ਮਸ਼ਰੂਮ, ਨੈਟਲਜ਼ ਸਣੇ ਹੋਰ ਬੂਟੇ ਖਾਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਵਨ ਐਂਡਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜੰਗਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਤਲਾਸਣੇ ਲਈ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰੋਸ਼ਟ ਪਾਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਸੂਆਂ ਲਈ ਚਾਰਾ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੰਡਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮਸ਼ੂਰ ਸ਼ਾਹੀ ਪਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬਗੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਾਣਾ

ਅਪਣੀਆਂ ਬਗੀਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਉਗਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਵੰਡਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬੀਜ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਗਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਬਹੁਤ ਸਬਜ਼ ਉਗਾ ਸਕਣ। ਸਾਡੀਆਪਣੀ ਬਾਲਕਨੀ ਵਿੱਚ ਉਗੇ ਟਮਾਟਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਦ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਸੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਜੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੋਸਨੀਆ ਦੀ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੌਜ ਜੋ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੈਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਸਰਵੇਜਿਓ ਦਾ ਹਵਾਈ ਅੰਡਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ 1,60,000 ਟਨ ਖਾਣਾ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਲੈਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਟਰਬੋਨਜਾ ਮੁਤਾਬਕ, ਜੇ ਮਦਦ ਨਾ ਪਹੁੰਚਦੀ ਤਾਂ ਸਰਵੇਜਿਓ ਅੱਜ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨੱਬੇ ਫੀਸਦੀ ਅਥਾਦੀ ਇਸ ਖਾਣੇ ਕਰਕੇ ਜਿਉਂਦੀ ਬਚੀ ਰਹਿ ਸਕੀ। ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਤਾਂ ਮਹਿਗੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਲੈਕ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਾਣਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਟਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਰਸਤੇ ਅਪਣਾ ਲਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬੰਦੂਕ ਚੁੱਕ ਲਈ। ਰੇਸਾਦ ਨੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਂ ਬੰਦੂਕ ਚੁੱਕੀ। ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀਫ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਨ ਮਿਲਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਸਤੇ ਵੀ ਲੱਭਣੇ ਪਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਦੇ ਕਿ ਕਹਿੜੇ ਬੂਟੇ ਖਾਧੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਛੁੱਲਾਂ ਦਾ ਸਲਾਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ

ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਬੋਸਟਨ, ਮੈਸਾਚੁਅਸਿਟੀ ਦੇ ਐਲਕਸ ਡੀ ਵਾਲ ਮੁਤਾਬਕ 1880 ਤੋਂ 1980 ਦੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦਸ ਲੱਖ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਦਰ ਵਿੱਚ 5-10 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੂਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਅਕਾਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ। ਵਿਸ਼ਵੀ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਾਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲ ਲੱਗਭਗ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ (ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ)। ਮਾੜੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ ਐਲਕਸ ਮੁਤਾਬਕ, ਹਿੰਮਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਾਰਨਾ ਵਾਕਈ ਮਿਹਨਤ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਕਈ ਬਹੁਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਦੂਦ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਗੰਗਲਾ ਕਰੇ। ਸੀਰੀਆ, ਸੂਡਾਨ ਅਤੇ ਯਮਨ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਆਧੁਨਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿੱਡੀ ਬਾਦ ਲੜੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਦਕਾ ਅਤੇ ਫਸਲ ਨੂੰ ਕੁਦਾਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੂਪਰ ਮਾਰਕਿਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਚਾਂ

ਭੁੱਖ ਦਾ ਦਰਦ
ਭੁੱਖ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕੀ ਅਸਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲਈ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਖੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਭੁੱਖ ਮਰੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਝੱਲ ਕੇ ਬਚ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਬਰੈਡਲੀ ਇਲੀਅਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵੈਸਟਮਨਸਟਰ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 50 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਰ ਘਟਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਿ ਸਰੀਰ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਪਚਾਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਰ 20% ਤੱਕ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ 50% ਘੱਟ ਉੱਰਜਾ ਦੀ ਖਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਰੀਰ ਬਚੀ-ਖੁੱਚੀ ਉੱਰਜਾ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਸਤੀ ਪੈਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਡੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅੰਗ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਘੋਲਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਗਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਹੂ ਦਾਬ ਉੱਪਰ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਜਲਦੀ ਬੋਰੋਸ ਹੋਣ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਖੁਗਾਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ
ਹੋਏ ਗੀਟਾ ਭਾਟੀਆ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ
ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਪਏ ਅਕਾਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ
ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਵਿਟਾਮਿਨ
ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਅਸਰ ਪੈਣ ਲਗਦਾ
ਹੈ। ਸਕਰਵੀ ਅਤੇ ਪਲੇਗਰਾ ਵਰਗੀਆਂ
ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਆ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਲਗਾਂ
ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੱਤਰਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦਾ ਘੁਲਣਾ ਅਤੇ
ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲਗਦੇ
ਹਨ। ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਚੇ ਰਹਿਣ ਦੀ
ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਭਾਰ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ
ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ
ਕੈਲੋਰੀਆਂ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਨਾਲ
ਜੁੜੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਸਬਿਤੀਆਂ ਵੀ ਅਸਰ
ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਕਾਲ ਨਾਲ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਣੇ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਫੁਡ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਦਾ ਸਮਤੌਲ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੂਕ ਹੈ। ਇਸ ਫੁਡ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਨੂੰ ਤੋਝਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜੰਗ ਜਾਂ ਸੋਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਨੇਜ਼ਏਲਾ ਕੋਲ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ। ਉਥੇ ਰਾਕਟ ਵਾਂਗ ਵਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲੇ-ਸੜੇ ਮੀਟ ਉਤੇ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀਮਾਰੀ ਮਾੜਾ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਝਾੜ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2008 ਦੌਰਾਨ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਡਰ ਕੇ ਉਹ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਪਾਰਨ ਖੁਰਾਕੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2017 ਦੌਰਾਨ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਮੌਸਮ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਭਾਅ ਵਧ ਗਏ ਸਨ। ਕਈ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਐਵੋਕੈਟੋ ਦੀ ਉਪਜ ਮਾੜੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੰਨ 2000 ਦੌਰਾਨ ਬਿਊਟੇਨ ਵਿੱਚ ਈਓਣ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੋਏ ਮੁਹਾਰੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਤੇਲ ਸੋਧਕ ਕਾਰਘਾਨੇ ਅਤੇ ਡਿੱਪੂਆਂ ਨੂੰ ਘੋਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਗਰੀਬੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਥਾਂ ਦਿਓ

ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਮਕਾਨ (ਆਵਾਜ਼) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜੂਰਤ ਇਸ 'ਚ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਬੈਨਰਜੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਖੜਾ ਖੜੀਆਂ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਨੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਭਾਰਤ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਬੋਹੁੱਦ ਰੌਚਕ ਤੇ ਅਰਥ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਆਂਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਨਾਲ 50 ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਅਰਥ ਖੜਾ ਲੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਿੱਧੀਆਂ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਗਰੀਬ ਪਿਛਲੇ 25 ਵਰਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰਿਆਂ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬੀ ਹਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿਚ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਖਿਉਗੀ ਆਧਾਰਿਤ। ਇਸ ਗਰੀਬੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਜੋ ਅੰਕਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 70 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਹਨ, ਉਹ ਨਵੀਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਹਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਨਵੀਂ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਭਿਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਪਣੀ ਐਸਥਰ ਛੁਫਲੇ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰ ਮਾਈਕਲ ਇਹ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਕਰੋਮੇਟ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਗਰੀਬੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਰੀਬੀ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰੀਤੀਆਂ ਦੀ ਜੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥੱਲੇ ਕਰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਨੀਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾ ਕੇ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਭਿਜੀਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਤਜਰਬੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਗਰੀਬੀ ਇਕ ਭਿਆਨ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 2018 ਦੇ ਮਲਟੀਡਾਇਮੈਂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਟਰੀ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਡੈਕਸ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਨੇ 2005-06 ਵਿਕਾਰ ਤੇ 2015-16 ਦੇ ਇਕ ਕਿ ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦਹਾਕੇ 'ਚ 27 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਗਰੀਬੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਖ ਤੋਂ ਉਪਰ ਲਿਆਂਦਾ, ਪਰ ਵਿਸ਼ਵ ਅਗਥਾਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦੀ ਵੀ ਬੈਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਥਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ 22 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਹਨ। ਹੈ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਜ਼ਿਦੀਗੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਰੇਖਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਭਾਰਤ ਵਾਲੀ ਅਰਥ ਥੱਲੇ ਯਾਤਰਾ ਇਸ ਗਰੀਬੀ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਜੋ ਗਰੀਬੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਵਰਨਾਂ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਦਲਾ ਵਿਉਗੀ ਤੇ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲਾਲ ਫੀਡਾਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਇਸ

ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਗਰਦਾਨਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਕਲੀਨੀਕਲ ਟਰਾਈਲ ਹੁਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਬਿਉਗੀ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋਣ ਤੇ ਹੱਲ ਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਭਿਜੀਤ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਦਰਸ਼ਨ ਮਗਨਰੇਗਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਮਿਟ (\$9) ਮੈਸਾਚੁਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਤਾਣ ਨਾਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਅਭਿਜੀਤ ਨੇ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮੱਛਰਦਾਨੀ ਵੀ ਇਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਤਜਰਬੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਭਿਜੀਤ ਤੋਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਤਜਰਬੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਭਿਜੀਤ ਤੋਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਟਰੀ ਇਕਨਾਮਿਕਸ' ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਾਲੀ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਪਦ੍ਧਤੀਆਂ ਹੈ, ਉਨੀਂ ਵਾਰੀ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੋਹੁੱਦ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕੇਲਾ ਇਕ ਆਦਮੀ ਲਈ ਇਕ ਸੰਪੂਰਨ ਖੁਰਾਕ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਹਨ, ਪਰ ਜੋ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕੇਲਾ ਹੀ ਖਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਉਦਾਹਰਨ ਮਲੇਰੀਆ ਬਾਰੇ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਤਾਣ ਨਾਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਅਭਿਜੀਤ ਨੇ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮੱਛਰਦਾਨੀ ਵੀ ਇਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਵੀ ਤਜਰਬੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਭਿਜੀਤ ਤੋਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਟਰੀ ਇਕਨਾਮਿਕਸ' ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੂ
ਸੰਪਰਕ: 94787-30156

ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀਣੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਚਿਤੰਨ ਤੋਂ ਦੁਰ ਹੋਣਾ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋ ਰਿਹਾਂ ਹਨ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰੋਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਤੇ ਸੇਧਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਤੋਂ ਭੁਲਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਪੱਛਮੀਦੀਨੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਹ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਛਮੀਦੀਨੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਹ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਹ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਹ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਹ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂ

ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਟੂੰਟ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸੇ ?

- ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ

ਤੇਜ਼ ਰਹਤਾ ਰਾਹ, ਸੜਕ ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਡਾਟਾ ਪੈਕ ਦੀ, ਬੱਸ ਇਹ ਤੇਜ਼ੀ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਦ ਕਦੇ ਦੇਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾ ਭੁੱਲਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਪਹਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਇਸ ਸੜਕੀ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਕਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵੇਂ ਦੀ ਲਾਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਘੰਟੇ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 45 ਸੜਕੀ ਹਾਦਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1.6 ਮੰਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 1.35 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਬਾਹਰ ਲੰਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਰੇਖੜੀ ਜਾਂ ਠੇਲ੍ਹਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਇਜ਼ਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਮੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਾਰਕਿੰਗ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਲਈ ਬੇਵਜ਼ਾ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੇ ਹਾਰਨ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਕਿਨਾ ਭਲਾ ਵੇਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵਾਕੇਈ ਇੰਦਾਂ ਵੀ ਕਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਸਿਰਫ ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਟਾਪਾਂ, ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਧੀਮੀ ਜਿਹੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਧੰਧ ਮੁਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਨਾ ਹਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਾਬਾ, ਨਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਨਾ ਕਾਹਲੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਪਰਦੇ ਹਾਦੇਸ਼, ਨਾ ਭੀੜ-ਭੜੱਕਾ ਨਾ ਸੱਜਿਊ-ਖੱਬਿਊਂ ਇੱਕ ਦਮ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰ/ਗੱਡੀ/ਬਾਈਕ ਦਾ ਫਿਕਰ।

ਖੈਰ! ਵਾਪਸ ਅੱਜ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸੈਕੜੇ ਪਿਛੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਹੀ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ
ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਕੁੱਝ ਸਕਿਟਾਂ/ਮਿਟਾਂ
ਵਿੱਚ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ,
ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਤੱਕ ਦੀ ਕਾਢ ਨੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ
ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ
ਖਤਰਿਆਂ ਭਰਿਆ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਠੇ
ਤੌਰ ਤੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ, ਨਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ, ਇੱਕ-
ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਦੀ ਕਾਹਲੀ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ,
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਸਟੱਟਬਾਜ਼ੀ (ਕਰਤਵੱਥ) ਦਿਖਾਉਣੀ,
ਸੜਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਤਾਹੀ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣਤਾ,
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਅਵਾਰਾ ਪਸੂਆਂ ਦਾ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਘੁੰਮਣਾ,
ਸਰਦੀਆਂ ਦੰਗਨ ਸੰਘਣੀ ਧੁੰਦ ਅਤੇ ਤਿੱਬੀਆ
ਲਾਈਟਾਂ, ਸੱਜੇ-ਖੱਬੇ ਮੁੜਨ ਲੱਗਿਆਂ ਇਸਾਰਿਆਂ
ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਣਾ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦੰਗਨ
ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਮਾਨਵ ਰਹਿਤ ਫਾਟਕ ਜਿਸ
ਕਰਕੇ ਕਈ ਮੇਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ
ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਾਰਮਿਕ ਮੇਲਿਆਂ ਦੰਗਨ
ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਟਰੱਕਾਂ ਉਤੇ ਵਾਪੂ ਆਹਰ
ਕਰਕੇ ਬਿਠਾਏ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ, ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ
ਅਤੇ ਚਾਰ ਪਹੀਆਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਇਹ
ਕਾਰਣ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪ
ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋ

ਮਨਿਆ ਗਿਆ। ਸੜਕ
ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ
ਪਹਿਲੇ, ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ
ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ
ਗੁਫ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ
ਗਈ ਉਥੇ ਸ਼ਰਾਬ
ਖੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਅਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੁਫ਼ਾ
ਲੇ ਗਏ।

हालात द
सज्जकी हादसे साड़ी
सज्ज चुंके हैं, किंवा
नहीं, जिस दिन हादसे
होइये भेत ना होई हो
प्रती सित्त तां हां
उत्तरार नहीं हां।
तां परिलां प्रसासन
मनजीदा होवे अडे पूर्ण
तां प्राइट इम सज्ज
करदी है। मिसाल से
नहीं असीं ढंडारी पूर्ण
सज्ज हो तां कोई वाहन
होइये वी वाहन वाहन
गाती ५० किलोमीटर
आइट वी उँपर र

ਏਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਥੇ

ਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਲੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ ਹਾਹਿਬ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਤਾ। ੨੦੧੯ ਦੌਰਾਨ ਤੇਜ਼ ਥੇ ੫੪੦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਕੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮੁੰਹ ਵਿਚ ਜਾਗੁਰੂਕ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਲ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਟੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਵੱਡੀ ਤਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਰੀਗੇਟ ਲਗਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਡਾਂ ਤੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਭੰਡਾਰੀ ਪੁੱਲ ਨੂੰ ਐਲੀਵੇਟਿਡ ਪੁੱਲ ਵੱਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਾਜ਼ ਅੱਖ ਰੱਖੀ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਚਲਾਣ ਦੇ ਭਰਤੋਂ ਲੋਕ ਵੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਐਸਾ ਹਰ ਜਗਾ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸੇ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ
ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰੈਫਿਲ ਪੁਲਿਸ ਸਖਤੀ ਵਰਤੇ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਚਿਤਾਵਨ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਇਸੈਸ ਧਾਰਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ
ਲਾਇਸੈਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਮੁੰਬੀਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ
ਨਾਲ ਬੰਦ ਹੋਣ। ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਨਾਲ
ਦੁਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ
ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇਂ
ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਰੱਫਤਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਤੀ ਵੇਖਾ
ਵਧੇਰੇ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਪੂਰੀ ਚੇਤਨਤਾ ਨਾਲ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਦੋਵੇਂ
ਪਾਸਿਉਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਲਈ ਜਾਵੇ।

ਕ ਸੜਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਲੀਆਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨਾਂ ਦ

ਗਤੀ ਧੀਮੀ ਹੋਵੇ ਉੱਥੇ ਹਰ ਮੌਜੂ ਤੇ ਹਾਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
 ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਗਲੀ ਮੌਜੂ ਤੋਂ
 ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਰਾਹਗੀਰ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਸਕਾ ਬੱਚਿਆਂ
 ਨੂੰ ਮੇਟਸਾਈਕਲ ਜਾਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ
 ਨਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ
 ਛੁੱਟੀ ਵੇਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ
 ਏਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਮੇਟਸਾਈਕਲ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾ ਲੈਂਦੇ
 ਹਨ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਥਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕ
 ਲਗਾਉਣ। ਆਵਾਜਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
 ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ
 ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਓਵਰਟੈਕ ਕਰਨ
 ਵੇਲੇ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹਤੀਆਤ ਵਰਤੀ

ਜਾਵੇ।
 ਯਾਦ ਰੱਖ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਢੁਨੀਆਂ
 ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਨੇ, ਸਾਡੇ ਜਿਊਂਦਿਆਂ
 ਵੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮਗਰੋਂ ਵੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੜ੍ਹਗੀ ਕਿ
 ਆਪਣੇ ਸਮੇਤ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਦੀ
 ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਜੜ੍ਹਰ ਸੋਚਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ
 ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਪੰਚਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ
 ਜ਼ਰਾ ਮਾਸਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੰਚਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜਿਆਂ
 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ
 ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੇਏ ਤਾਂ ਕਈ ਬੇਸ਼ਕਿਮਤੀ
 ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਸੀਨ!

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦਾ ਪਰਵਾਸ

ਪਰਵਾਸ ਸ਼ਬਦ ਪਰ ਅਤੇ ਵਾਸ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ
ਸਮੇਲ ਹੈ। ਪਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਦੁਸਰਾ ਜਾਂ ਪਰਾਇਆ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਾਸ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਵੱਸਣ
ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਪਰਵਾਸ ਕਿਸੇ
ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕਿ ਵੱਸਣ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰਹਿਣ
ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣਾ ਵਰਤਨ ਤਿਆਗ ਕਿ
ਅਣਿਮੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ
ਹੁਜ਼ਾਰ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਾਮਯਾਬ
ਹੋਣ ਲਈ ਪਰਵਾਸ ਧਾਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਯੁਰੀਪੀ
ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਾਦੀਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕੀਤਾ।
ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਮੰਤਵਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਵਾਸ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਰੁਜ਼ੀ
ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਖਾਸਕਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ
ਦਾ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆਂ ਪਾਪਤੀ ਲਈ ਪਰਵਾਸ
ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਖ ਉਦਸ਼ ਸਿਰਫ਼
ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ
ਪਿੰਡ ਨੌਜਵਾਨੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਏ
ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੰਖਿਆਂ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ (ਆਈਲਿਟਸ ਦੇ ਪੇਪਰ) ਬਾਅਦ
ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ
ਇਜਾਜਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਦੋਂ ਵੀ
ਕੋਈ ਨੌਜਵਾਨ ਪਰਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ
ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਸੋਚ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਉਜਵੱਲ
ਭੱਵਿਖ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਆਰਥਿਕ
ਸਮਜ਼ੋਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਾਲੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਖਿਆ
ਆਰਥਿਕ ਤਾਂ ਪੱਖੋਂ
ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ
ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾ
ਗੇ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਫੇਰ ਵਿੱਚ ਨਦੀਨ ਅਗੇ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਗ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਵਾਸ ਸਿਰਫ ਸੌਕਰੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਨੌਜਵਾਨੀ, ਇੱਕ ਚਿੰਤਕ ਮੁਹਾਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਸ਼ਕਰ ਸਹੀ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਉਲਟ ਪਛਮਾ ਦਸਤੀ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-
ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਾਲ-ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਮਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗਲੋਬਿਅਟ ਕੇਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

‘ਖ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾ ਵਿੱਚ
ਤੌਰ ਤੇ ਗਏ ਸਨ,
ਪੰਜਾਬੀਜਨਕ ਬਦਲਾਅ
ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ
ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੱਧ ਚੁੱਕਾ

ਲ ਦੇ ਬੀਜ ਉੱਗਣ ਸਮੇਂ
ਪਛੇ ਆਪ ਉੱਗ ਆਉਂਦਾ
ਪਰਵਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਵਰਦਾਨ
ਵੀ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।
ਜੀਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਜ਼ਬੂਰੀ
ਵਾਨੀ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਰਹੀ
ੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ
ਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ
ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਦੇ
ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੇ ਕਾਨੇ ਵੀ

ਜਾਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ
ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਹਿਮ ਲੋੜ ਸਿੱਖਿਆਂ ਤੇ ਸਿਹਤ
ਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ
ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖਿਆਂ ਤੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰ
ਵੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਕੁਝ
ਮਿਲਾ ਕਿ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼
ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਪਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ
ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ
ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਅਸਲੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ। ਰਿਸ਼ਵਤਖੰਗੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਰ
ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਸਤੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੱਧਦੇ
ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜੋਕ
ਨੌਜਵਾਨੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀ ਚੱਲਾ
ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਚ ਢੁਰ ਦਰਜ ਦਾ
ਲੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਅਵਸਰ
ਹਨ, ਬੇਸ਼ੁੱਕ ਪੜਾਈ ਦੇ
ਨਾ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਹੁੰਦਾ
ਕਮਾਈ ਦੀ ਗੁਣਾਂ ੫੦
ਗਰੇ ਦੁੱਖ ਭੁੱਲ ਜਾਏ
ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ
ਦਾ ਕਿ ਹਿੱਸਾ ਟੈਕਸ ਦੇ
ਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਬਦਲੇ
ਪ੍ਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ
ਵਿਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋ

ਜਕਰ ਇਸ ਸਿਕ ਦੇ ਦੂਜ ਪਾਹਲੂ ਨੂੰ ਦਾਖਿਆ
ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਨਕਾਰਤਮਕ ਕਾਰਕ ਵੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਆਪੂਰਵੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ
ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਨੋਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਜਨਮ-
ਭੂਮੀ ਤੇ ਜਨਮ-ਦਤਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ
ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜਾਈ
ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ
ਦੀ ਆਰਬਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪੱਕ
ਲੱਗਿਆਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਮਾਈ
ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੀਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੰਗਾਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਵੱਡਾ
ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਛੋਟਾ ਵੱਡਾ

ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਹੱਥੀ ਕਿਰਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ।
ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬੱਚੇ
ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੋਟਲਾਂ,
ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ, ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣ (ਲੇਬਰ) ਆਦਿ
ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀਆਂ ਅਫਸਰੀ
ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੱਪਰ ਛਾਡੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਦਸਾਂ
ਜਿਤਾਇਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ
ਪਰਵਾਸੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ
ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜੋ ਵੀ ਇੱਕ ਵਾਰ
ਚੱਲਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦਾ! ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ
ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਸੀਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਜਜਬਾਤਾਂ ਦੀ
ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰਵਾਸੀ ਮੁੱਨਖ
ਜਿਆਦਾਤਾਰ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿ ਪਰਵਾਸ ਕਈ ਨਵਾਨ ਸ਼ਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹਾ। ਜਿਸ
ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਫੀ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ,
ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੌਰੇਨਾ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹੇ-
ਲਿਖੇ, ਆਪੀਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ। ਕਾਸ਼!
ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਅਜਾਇਬ
ਘਰ ਬਣਕਿ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।

ਲੇਖਕ: ਅਸਿਸ. ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ
ਸਰੰਦ

ਹਰਦ ਕਾਲਜ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ।
ਸੰਪਰਕ: 9417971451

ਲੇਖਕ: ਅਸਿਸ.ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ
ਸਰੌਦ
ਹਰਦ ਕਾਲਜ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ।
ਸੰਪਰਕ: 9417971451

ਸਾਵਧਾਨ ! ਦਿਨ ਆਨਲਾਈਨ ਠੱਗੀ ਦਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਨੈਟਵਰਕ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਨੁੱਖ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪਹਿਲੂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਅਜੇਕੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨੋਕ ਉੱਤੇ, ਨਾ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਰ ਉੱਤੇ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਮਾਉਸ ਦੇ ਕਲਿੱਕ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਗੰਬੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨੂੰ ਨਿਸਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਜਹਾਂ ਹੈਂਕਰ, ਕਰੈਂਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਨਸਰ ਹਰ-ਰੋਜ਼ ਅਨੇਕਾਂ ਵੈਂਸਾਈਟਾਂ, ਈ-ਮੇਲ, ਫੇਸਬੁਕ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੋਧ ਲਗਾ ਕੇ ਅਰਥਾਂ ਗੁਪਿਆਂ ਦਾ ਚੁਨਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਧੂ ਬਣਾ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਰਸਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈ-ਮੇਲ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਬੁਲਾਏ ਮਹਿਮਾਨ ਵਾਂਗ ਆ ਧਮਕਦੇ ਹਨ। ਬੇਲਗਾਮ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਵੀ ਸਾਈਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਣੀ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਖੁਫੀਆ ਤਰੀਕੇ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਈ-ਮੇਲ ਜਾਂ ਏਟੀਐਮ ਪਾਸਵਰਡ ਦੀ ਚੰਗੀ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਡਾਟੇ ਉੱਤੇ ਝਟਾ ਮਾਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਡਾਕਾ ਮਾਰਨਾ ਅਮ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ।

ਡਰ ਅਤੇ ਸੰਕੋਚ ਸਦਕਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨਾਂ ਵਰਤੀਏ ਤਾਂ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮੱਕਾ-ਮਦੀਨਾ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ

ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜ਼ਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਆਪਣੇ 38 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਰੇ 36ਵੀਂ ਏਵਨ ਸਾਈਕਲ ਮਾਡਰਨ ਪੇਂਡੂ ਮਿੰਨੀ ਓਲੰਪਿਕ ਜ਼ਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ 10-11 ਫਰਵਰੀ 2024 ਨੂੰ 6 ਕਰੋડ ? ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਸਪੋਰਟਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਜ਼ਰਖੜ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਖੇਡ ਲਿਖਾਰੀ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਖੜ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਲੋਕਾਂ, ਸਪਾਂਸਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਮੌਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਜ਼ਰਖੜ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੇੜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਰ ਕੇ ਆਉਣ। ਪਿੰਡ ਜ਼ਰਖੜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ 12 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਰੋਡ ਨੇੜੇ ਆਲਮਗੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। 2000 ਕੁ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਪੂਰੀ ਢੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਅਜੂਬਾ ਨੂੰ ਸੰਨਤ ਏ ਜ਼ਰਖੜ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੀ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਗੱਲ ਕੀਏ ਜ਼ਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਕਿ 1986 'ਚ 1200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਜਟ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਗਰਾਊਂਡ 'ਚ ਹੋਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁਲਕ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਜੋ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਬਣਤਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਡ ਮੇਲਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜੂਬਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਖੜ ਹੋਰਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਾਸੀਅਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਉਲੰਪਿਕ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲੀ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਇੱਕੋਂ ਸਮੇਂ ਬੈਠਿਆਂ ਦਾ 8 ਖੇਡਾਂ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ @ਤੇ ਹਾਕੀ, ਹੈਂਡਬਾਲ, ਬਾਸਕਟਬਾਲ, ਵਾਲੀਬਾਲ, ਕਬੜੀ ਵਾਲੀਬਾਲ ਸ਼ੂਟਿੰਗ, ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ, ਸਾਈਕਲਿੰਗ, ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਆਦਿ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਾਡਰਨ ਪੇਂਡੂ ਮਿੰਨੀ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵੱਜੋਂ ਪਹਿਚਾਣ ਮੀਲੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2003 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਜ਼ਰਖੜ ਸਟੇਡੀਅਮ ਬਣਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਅੱਜ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਸਟਰੋਟਰ ਹਾਕੀ ਮੈਦਾਨ, ਗਰਾਸ ਹਾਕੀ, ਦੋ ਵਾਲੀਬਾਲ ਕੋਰਟ, ਹੈਂਡਬਾਲ ਅਤੇ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਕੋਰਟ, ਕਬੜੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਮੈਦਾਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੱਡੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ, ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਮਰੇ, ਜਿੰਮ, ਫੋਟੋ ਗੈਲੀਰੀ, ਆਯੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲਾ ਦਫ਼ਤਰ, ਸਟੂਡੀਓ ਰੂਮ ਆਦਿ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜ਼ਰਖੜ ਸਟੇਡੀਅਮ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਸਟੇਡੀਅਮ ਹੈ,

ਜਿੱਥੇ ਡਲੱਡ ਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ
ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਟੇਡੀਅਮ
ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਫੋਟੋ ਗੈਲਰੀ ਵਿੱਚ ਪੁਗਾਣੀਆਂ ਖੇਡਾਂ
ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਪਿਆਨ ਚੰਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਨਾਮੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਥੁੰ
ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਡੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ
ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 7 ਉੱਘੀਆਂ ਖੇਡ ਸਥਾਨੀਅਤਾਂ
ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਲਾਇੰਗ ਸਿੱਖ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ,
ਹਾਕੀ ਦਾ ਜਾਂਦੂਗਰ ਪਿਆਨ ਚੰਦ, ਉਲੰਪੀਅਨ
ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਉਲੰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ
ਸਿੰਘ, ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਉਲੰਪਿਕਾਂ

ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ
ਦਰਸਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਗਥੜ ਖੇਡਾਂ, ਸਟੇਡੀਅਮ ਤੇ ਅਕਾਦਮੀ ਨੂੰ ਇਸ
ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ
ਆਫਤਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੋਈ ਨਵੀਂ
ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਮਾਤਮਾ
ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਜਗਥੜ ਖੇਡਾਂ
ਬੁਲ੍ਲਦੀਆਂ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ) ਹਾਕੀ ਅੰਡਰ 15 ਸਾਲ ਮੁੰਡੇ
, ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ, ਰੱਸਾਕਸੀ ਸਕੂਲੀ ਪੱਧਰ
, ਵਾਲੀਵਾਲ, ਛੁਟਬਾਲ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ
ਹੋਣਗੇ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਸਮਾਰੋਹ ਤੇ
ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ
ਵਾਲੀਆਂ 5 ਸਥਾਨੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ
ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਡ ਐਵਾਰਡਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦੇ 11ਫਰਵਰੀ ਜਨਮ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਤਿਆਗ, ਉਦਾਰਤਾ ਤੇ ਦੁਰਦਰਿਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਸਵਾਮੀ : ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ

ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ @ਦਰਬਾਰ ਧਿਆਨਪੁਰ @ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ) ਵਿਖੇ ਦੇਸ਼, ਵਿਚੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ 11 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਯੂ-ਪਮ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਬਾਰ ਧਿਆਨਪੁਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿੱਤਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ @ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ @ਤੇ ਦਿੱਲੀ, ਨੈਪਾਲ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਕਾਬੂਲ, ਯੂ.ਪੀ., ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਸਹਾਰਨਪੁਰ, ਰਾਮਪੁਰ,

ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭਾਗੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦੇ ਤਿਆਗ, ਉਦਾਰਤਾ, ਦੁਰਦਿਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿਚ ਮੁਸਲਿਮ ਹਾਕਮ ਔਰੰਗਜ਼ੰਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਵੀ ਰੋਹੇ ਹਨ। ਗਾਜ਼ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਸ਼ਿਕੋਹ ਨੇ ਅਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਹਸਰਤ ਉਨ ਆਰਫ਼ਨ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੱਕਾ, ਯਹੂਦੀ ਫਿਲਿਸਤੀਨ ਅਤੇ ਇਸਾਈ ਰੋਮ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਰਬਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਆਨਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਮਹੰਸ 1008 ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਭੋਲਾ ਰਾਮ
ਜੀ ਜਾਣੋ-ਪਹਿਚਾਣੋਂ ਕੁਲੀਨ ਖੱਤਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1412 ਈ. ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵੀ
ਦੀ ਕੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਠ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ
ਗਊਆਂ ਚਾਰਾਨ ਵਾਸਤੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਗਏ ਅਤੇ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ
ਇਕ ਰੁਖ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੜਕਦੀ ਧੁੱਪ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹੁ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ
ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਹਾਤਮਾ ਚੰਡਨਿਆ ਜੀ ਸਾਧੂਆਂ-ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ
ਉਧਰੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿ ਐਸੇ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਉਸੇ
ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ ਮਥੁਰਾ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਸਮਾਧੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ,
ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਅਚਾਨਕ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰ ਉਠਿਆ
ਚੰਡਨਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਥੇ ਠਹਿਰ ਗਏ ਅਤੇ
ਸਮਾਧੀਲੀਨ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਇਕ ਟੱਕ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਬੇਟਾ, ਹਰੀ
ਓ ਤਪਸਮ ਬਹੁਮਾ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਮਗਨ
ਰਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪਰਮਹੰਸ

ਯੋਗੀਰਾਜ ਕਹਿਲਾਉਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਾਣੇ ਦਿੱਤੇ । ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਇਕ ਹੈ, ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਵੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਮ ਕਰੋ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਮੋਹ ਨਾ ਕਰੋ । ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿਚ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਉਸੇ ਸਾਮ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਨੇ

ਪ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 625409
ਪ੍ਰਚਾਰ, ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ | ਉਹ ਦਿੱਲੀ
ਨੇਪਾਲ, ਯੂ.ਪੀ., ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਾਬੂਲ, ਸਹਾਨਪੁਰ, ਹਰੀਦੁਆਰਾ
ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਦਗੁਣ ਵਿਚਾਰ
ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਕੀਤਾ, ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣ
ਲੱਗੇ। ਕਾਬੂਲ ਦੇ ਪਠਾਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਵਿਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਰਮਠ-ਭਗਤਿ
ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੰਡਲ ਲੈ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ
ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਲ ਹਰੀਦੁਆਰ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਕਈ ਸਾਲ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਵਿਚ ਤਪਸਿਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜ
ਕਲ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦੀ @ਤਪੇ ਤੁਮੀ@ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਲਾਨੌਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ)
ਵਿਖੇ ਆ ਗਏ। ਕਿਰਣ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਅਪਣਾ ਆਸਨ ਲਗ
ਲਿਆ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਕ ਧਿਆਨ ਦਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵ
ਵਿਚ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਧਿਆਨ ਦਾਸ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਗਤੀ ਟੁੰ
ਦੇ ਬੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖਸ਼ ਹੋਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੇਵਕ ਧਿਆਨ ਦਾਸ
ਮਨ ਵਿਚ ਸੌਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਤਗੁਰ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ
ਦੀ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਕੁਟੀਆ ਬਣਾਈ ਜਾਏ। ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ
ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਵੀਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਕਿਹਾ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਥੋਂ ਛੇ
ਕੋਹ ਇਕ ਟਿੱਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਂਬਾਰਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦਾ
ਕਿਲ੍ਹਾ ਜੋ ਅਜਕਲ ਵੀਰਾਨ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਅਪਣੀ
ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੁਟੀਆ ਬਣਾ ਲਵੇ । ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ
ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਹੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਛੇ
ਕੋਹ ਇਕ ਟਿੱਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਂਬਾਰਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦਾ
ਕਿਲ੍ਹਾ ਜੋ ਅਜਕਲ ਵੀਰਾਨ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਅਪਣੀ
ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੁਟੀਆ ਬਣਾ ਲਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਕਲ
ਧਿਆਨਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸੰਮਤ 1552 ਈ. ਵਿਚ
ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਪਹਿਲੀਵਾਰ ਇਸ ਕੁਟੀਆ ਵਿਚ
ਬਿਗਨਮਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਸੇਵਕ ਧਿਆਨ ਦਾਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ
ਹੀ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁੰਦੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਧਿਆਨਪੁਰ ਰੱਖਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਇਕ ਸੇਵਕ ਸੀ ਜੋ ਅਲੋਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਮੀ ਸੀ,
ਉਸ ਦੀ ਸਮਾਪਨੀ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਪਨੀ ਤੋਂ ਕੁੱਝ
ਹੀ ਢੂਗੀ ਤੇ ਹੈ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵੀ ਲੋਕ ਮਨ ਦੀਆਂ ਮੁਰਗਾਂ ਦਾ
ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ
ਬੋਹਲੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਬੋਹਲੀ (ਬਾਹਲੀ)
ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਪੂਰੀ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬ੍ਰਹਮਲੀਨ ਹੋ ਗਏ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹੰਤ
ਗੁਰਯੁਖ ਲਾਲ ਜੀ, ਮਹੰਤ ਦਿਆਲ ਰਾਮ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜਨਦਾਸ, ਮਹੰਤ
ਰਾਮ ਸਹਾਇ, ਮਹੰਤ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ, ਮਹੰਤ ਸ਼ੀਤਲ ਦਾਸ,
ਮਹੰਤ ਹਰਬਜਨ ਦਾਸ, ਮਹੰਤ ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਮਹੰਤ ਰਾਘਵਦਾਸ,
ਮਹੰਤ ਹਰੀਨਾਮ ਦਾਸ, ਮਹੰਤ ਸੰਦਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਦੁਆਰਕਾ ਦਾਸ,
ਮਹੰਤ ਨਗਾਇਣਦਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮਹੰਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ
ਜੀ ਗੁੰਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਹੋਏ । ਅੱਜ ਕਲ ਇਹ ਸਥਾਨ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੂਪ
ਲੈ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਗਮਰਮਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ ।

ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ 'ਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ

ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਮਾਜ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ; ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕ੍ਰਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ (ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਵੀ) ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਦਰਸਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਧੇਰੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਅਤੇ ਸੁਖਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਢਿੱਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਮੁਨ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜਟਿਲ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੈਰ, ਸਾਡੇ ਹੱਥਲੇ ਲੇਖ ਦਾ ਮੂਲ ਮਨੋਰਥ 'ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ 'ਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ' ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਕਾਰਮਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਉਪਰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਲੇਖ ਨੂੰ ਵੱਡ ਆਕਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ
ਸਿਧਾਂਤ ਗਤੀਸ਼ਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਤਾ ਦਾ ਦੂਜੀ
ਸੱਭਿਆਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਨਾਕਾਰਤਮਕ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸਾਕਾਰਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਸਮੁੱਚੀ ਸੱਭਿਆਤਾ/ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਉਪਰ
ਮਨ ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਪਾਊਂਦੇ ਪਰੰਤੂ ਇਹਨਾਂ
ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ 100 ਫੀਸਦੀ ਰੋਕਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਭਾਵ ਹਰ ਸੱਭਿਆਤਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ
ਉਬਦੀਲੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਬਦੀਲੀ
ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਾ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਬਲਕਿ ਸਹਿਜੇ-
ਸਹਿਜੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗਤੀਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੈਰ,

ਸਮਾਜਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ
 ਇਹ ਤੱਥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੰਚਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁੱਖ
 'ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ' ਦੇ ਮੁਲ ਸਿਪਾਂਤ ਤੋਂ 'ਬਿੜਕਦਾ' ਨਜ਼ਰ
 ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕਾ
 ਮਨੁੱਖ ਇਕਲਾਪੇ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਵਿਚੋਂ
 ਮਨੁੱਖਤਾ ਪ੍ਰਤਮ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਭੱਜਦੌੜ ਦੀ
 ਜਿ ?ਦਗੀ ਜੀਅ ਰਿਹਾ ਹੈ / ਮਸ਼ੀਨੀ ਦੌੜ ਵਿਚ 'ਮਸ਼ੀਨ' ਬਣ
 ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਮਲ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਦ ਨੇ
 'ਆਦਰਸ਼ਕ ਸਮਾਜ' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕਾ ਪੈਦਾ
 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਦੇ ਬਨਿਆਦੀ
 ਸਿਪਾਂਤ ਪ੍ਰਤਮ ਹੁੰਦੇ ਦਿੱਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮੂਲ ਮਨੋਰਥ ਪੈਸਾ, ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਐਸੋ-ਆਰਾਮ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ

ਕੌਮਲ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ/ ਸਮਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਢਹਿੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

‘ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ’ ਦੇ ਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ‘ਸਮਾਜ’ ਰੂਪੀ ਥੰਮੁ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਿਆਦਾ ਤਵੱਸੇਂ / ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਪਰੰਪਰਾ ‘ਸਵੈ’ ਤੀਕ ਸੀਮਤ ਪਰੰਪਰਾ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ‘ਪਰਿਵਾਰ’ ਅਤੇ ‘ਸਮਾਜ’ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ। ਇੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜ ਦੇ ਹਿੱਤ / ਨਫੇ ਵਧੇਰੇ ਭਾਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ (ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ) ਵਿਚ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੂੰਘਾ ਕਰ ਚਕੇ ਹਨ। ਪਰੰਤੁ ਹੁਣ ਸਹਿਜੇ-

ਸਹਿਜੇ ਨਿੱਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ
ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ 'ਪ੍ਰਭਾਵ' ਆਪਣਾ ਅਸ-
ਪਏ ਹਨ।

ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਕ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ
 'ਸਮਾਜ' ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂਕਲੀ ਮੰਨਿਆ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ; ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ
 ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ 'ਸਮਾਜ' ਮਨੁੱਖ
 ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਇਸ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਪੱਛਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ
 ਸਹਿਜੇ- ਸਹਿਜੇ ਬੋਗਾ ਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਚੰਗੇ ਭੁੱਵਿਖ ਲਈ ਇਸ
 ਕਦਰ ਚਿੰਤਾਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ
 ਸਮਾਜ ਵਾਪੂ ਦਾ ਭਾਰ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ
 ਨੌਜਵਾਨ ਸਮਾਜਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਤਵੱਖੋਂ ਘੱਟਣੀ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ
 ਹੈ। ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਆਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ
 ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਨਿੱਕੀਆਂ
 ਨਿੱਕੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ/ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਬੱਚਿਆਂ/ਨੌਜਵਾਨਾਂ
 ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬਲਕਿ ਔਰਤਾਂ
 ਵਿਚੋਂ ‘ਮਮਤਾ’ ਦਾ ਮੂਲ ਤੱਤ ਗੁਆਚਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
 ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ/ ਸਿਆਪਣ ਅਤੇ ਹਲੀਮਣ
 ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਮਰ ਦੇ ਤਜ਼ਹਿਰਬਾਂ
 ਕਿਤੇ ਗੁਆਚਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੋਂ
 ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਖਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ڈا: نیشنل سینٹر
سੰਪਰਕ: 90414-98009

ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ; ਪੱਥਰਮਣ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜ਼: 'ਬਿਰਧ
ਆਸ਼ਰਮਾਂ' ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ
ਆਪਣੀ 'ਬਾ' ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ
ਅੱਜ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
ਨਿੱਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ
'ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ' ਦਾ ਜ਼ਾਲ ਦੇਖਿਆ
ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ 'ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ'
ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ
ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਪੱਥਰਮਣ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ
ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅੱਜ ਅਕਬਰਾਂ ਇਹਨ
ਖਬਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਰਿਸ਼ਤੇ
ਤਾਰ-ਤਾਰ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ
ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਕਤਲ, ਮਾਂ-ਬਾਪ
ਦੱਸੋਂ ਚੰਗਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਕਨਾਂ ਦੱਸੋਂ

ਵਲ ਬਾਚਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ, ਭਰਾ ਹੋਇ
ਅਜਿਥਿਤ ਤਿਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰ-ਮੇਰ ਕਰਨੀ ਆ

ਪੜ੍ਹਨ-ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਦਾ ਆ ਰੂਪ ਕਰਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਗੁਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤ ਵਰਗੇ ਭਰਾ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਮਿਸਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਵਿਖੇ ਬਢਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਉਪਰ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਵਡਾਦਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਇਹੀ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਅਤੇ ਸੁਦਾਮਾ ਦੀ ਸਾਖੀ
ਗਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਤੂ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤੇ
ਅੱਜ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਸੇਧ ਨਹੀਂ ਲੈ
ਨੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਅਸਥਾ
ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-
ਗਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਜੋਕੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਟੂ
ਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਖਿਆ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ
ਖੁਦ ਚੰਗੇ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਫੇਰ
ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਚੰਗੇ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣ
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਲਈ 'ਸਰਵਣ
ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਰ ਸਾਡੇ ਲਈ
ਛਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈਣਗੇ। ਪਰਤੂ ! ਇਹ ਸਭ

ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਕਦੋਂ ਹੈ ? ਇਹ ਅਜੇ ਭੌਵਿਖ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ।
 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਕੇਵਲ 'ਸਮਾਜਕ
 ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ' ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ
 ਨਾਕਾਰਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ
 ਇਹ ਚਰਚਾ ਕੇਵਲ ਇੱਥੋਂ ਤੀਕ ਸੀਮਤ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ-
 ਨਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਬਲਕਿ ਰਹ-ਰੀਤਾਂ,
 ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਆਰਥਕਤਾ, ਸਮਾਜਕਤਾ,
 ਅੰਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਮਨੋਬਿਵਿਤੀਆਂ, ਸੁਪਨੇ, ਬੋਲੀ,
 ਪਹਿਗਾਵਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਆਦਿਕ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਉਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸੰਦਰਭਾਂ
 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ
 ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਉਪਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
 ਪੈਂਦਿਆ ਹੈ ?

�ੱਜ ਜਿੱਥੇ ਸੁੱਧ 'ਬੋਲੀ' ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉੱਥੇ
ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇਂ ਵੀ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੁੱਖ
ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਸੁਪਨੇ ਅਤੇ ਮਨੋਬਿਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ
ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਗੰਭੀਰ
ਚਰਚਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਰਾਵੇਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ
ਗੱਲ ਕਰਨ 'ਤੇ; ਅੱਜ ਕੁੜਤੇ-ਚਾਦਰੇ ਅਤੇ ਕੁੜਤੇ-ਪੜਮੇ
ਦਾ ਯੁੱਗ ਲਗਭਗ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੋਟ,
ਪੈਂਟ ਅਤੇ ਟਾਈ ਦਾ ਯੁੱਗ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਰਿੰਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ
ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨ ਬਦਲ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੇ
ਸੁਪਨੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬਦਲ
ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ
ਵੱਖ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਹਨ। ਸੌ, ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਉੱਪਰ ਹੀ ਅਸਰ ਨਹੀਂ
ਪਾਇਆ ਬਲਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ
ਉੱਪਰ ਪੱਛਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਅੰਤ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਦੇ ਆਧਾਰ
'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ
ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਤੱਤੀਕੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ
ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਡੇ
ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰ; ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ
ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਸਵਾਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੰਝ ਹੀ ਸਮਾਜਕ ਬਣਤਰ ਦਾ ਰੂਪ ਵਿਗੜਦਾ
ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਕ
ਬਣਤਰ ਦਾ ਅਸਲ ਰੂਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਹੋਵੇ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੈਸ਼ੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਸ ਸੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਆ ਜਲਦੀ ਨਵੇਂ ਸ਼ੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵਗੀ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲ ਅਧਾਰਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਧੀਨ ਚਲ ਰਹੇ ਕੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ 6 ਪਿੰਡੀਪਲ ਅਤੇ 133 ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੈਸ਼ੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਯੋਗ ਉਮਦਿਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਬੜਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਖੋਜ-ਪੱਤਰਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਪੇਪਰ ਰੀਡਿੰਗ ਆਦਿ ਬੱਥਾ-ਬੱਥਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਲੋਆਂ 'ਚ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ। ਕਿ ਕੰਮ ਹੁਣ ਬਣਿਆ ਸਮੱਝੇ। ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 14 ਜਨਵਰੀ 2022 ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜੀ ਫੀਸ ਐਸ.ਟੀ. / ਐਸ.ਸੀ. / ਬੀ.ਸੀ. ਲਈ 750 ਰੁ। ਪਲੱਸ ਜੀ .ਐਸ. ਟੀ. ਕੁਲ 885 ਰੁ., ਐਕਸ-ਸਰਵਿਸਮੈਨ / ਈ.ਡਬਲਿਊ. ਐਸ. ਲਈ 590 ਰੁ। (ਸਮੇਤ ਜੀ ਐਸ.ਟੀ.) ਅਤੇ ਜਨਰਲ / ਦੂਜੀਆਂ ਸ੍ਰੀਣੀਆਂ ਲਈ (

1770 ਰੁ: ਸਮੇਤ ਟੈਕਸ) ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਿਆ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ। ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ
ਸਮੇਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੱਗੇ ਦੋ-ਦੋ ਲਿਫਾਫੇ ਵੀ ਲਏ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰਾ
ਕੁਝ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਗਾਈਡ ਲਾਈਨਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ
ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਸ ਸੀ ਨਵੇਂ ਆਏ ਵੀ ਸੀ. ਨੇ ਸਿਖਿਆ ਸੁਧਾਰ
ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੌਚਿਆ ਹੈ ਸਾਇਦ ਜਲਦੀ ਹੀ
ਉਸੇ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਭਰਤੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਉਠ ਦਾ ਬੁੱਲ
ਲਟਕਦਾ ਹੀ ਰਹਿ ਰਿਆ। ਕੋਈ
ਪ੍ਰਕਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੋ ਕਦਮ ਨੇਜ਼ਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨਿਰਾਸਾ
ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨਗੇ
। ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਦੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਚ
ਛਿਜਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਚੇਰੀ
ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਰੰਭੀਰ ਹਨ ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਵੀ ਇਸ ਮਮਲੇ 'ਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਆ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰਾਉਣ 'ਚ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ
ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ

ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਅੰਦਰ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਰੱਝ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੋਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਯੋਗ ਬੇਚੁਜ਼ਗਾਰ ਕਾਲਜ ਅਧਿਆਪਕ ਉੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ, ਤਜਰਬੇ ਆਦਿ ਚੁੱਕੀਂ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਅਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਭਰਤੀ ਮਾਨਯੋਗ ਹਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਟੇਮ ਕਰਕੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਭਰਤੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਭਬਲ ਬੈਂਚ 'ਚ ਅਪੀਲ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਪੁਰਾਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅੱਗੇ ਪੈਂਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਡਾਵਾਂ ਫੇਲ ਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੌਝ ਮਜ਼ਾਕ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤਨਖਾਹ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁ., ਨਾਲ ਐਡਹਾਕ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਗੱਲ, ਪੁਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ

ਇੱਕ ਰੈਗੂਲਰ ਚਪੜਾਸੀ ਵੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ , ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਸੇਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ , ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ / ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ , ਸਿਰਫ ਵੋਟਾਂ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ- ਚਾਂਸਲਰ , ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਰਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ , ਕਿਹੜਾ ਅੜਿੱਕਾ ਲੱਗ ਗਿਆ , ਇਹ ਢੂਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ , ਜਿਸ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਬੇਸਬਾਗੀ ਨਾਲ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਤੀਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਵੈਸਥਾਈਟ ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਜਿਕਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ। ਫਾਰਮ ਵੀ ਮੌਨਅਲ ਭਰਵਾ ਕੇ ਹੀ ਲਏ ਸੀ , ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਰਾਜ਼ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਪੇਸਟਾਂ ਲਈ ਆਨ ਲਾਈਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਉਪਰੰਤ ਮਾਨਯੋਗ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਇਸ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਨੇਪੜੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਵੋਟਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ?

- ਪਿਛੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸੱਖਾਂ
ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ
ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
ਵੀ ਕੁਝ ਖਾਲਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ
ਸਟੈਂਡ ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਇੱਕ
ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ।
ਇਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੱਖੋ
ਵੱਖਰੀ ਹੈ । ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ
ਹਨ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ
ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਖ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਾ
ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੂਜੀਆਂ
ਧਿਰਾਂ ਤੇ ਕਿੱਤੇ ਪੰਤੂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ
ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ । ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੌਚ ਵੱਖਰੀ
ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ
ਮਸਲੇ ਤੇ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਲੰਬੇ ਦਿਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਅਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਖਾਸ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਗੁਰਪਤਾਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੌਨ੍ਹ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਵੇਖੇ ਗਏ। ਭਾਵੰਡੀ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁਣ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੈਕਰਾਮੈਟੋ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਥੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣਗੇ। ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੰਗਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਸੇਜ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਰਤਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਭਾਵੰਡੇ ਹੈ ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਖਾਇਆ ਗਿਆ ਉਤਸ਼ਾਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਤਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ

ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਚੱਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੀ ਇਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਨੇਪਰੇ ਚੜੀ। ਅੱਗੇ ਕਹਿਣਾ ਵਾਜਿਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਖਾਲਸਤਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਲਸਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਖਾਲਸਤਾਨ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਦਾ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੋਚ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕੀ ਗਲਤ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪਰ ਇੱਥ ਇਹ ਵੀ

ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ
ਤੇ ਚਰਚਾ ਵੀ ਹੋਈ ਹੈ ।

? ? ਮਾਂ ਇਥੇ ਇਕ ਇਸ ਖਾਸ ਗਲ ਦਾ

ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ
ਫਰਿਜਨੋ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅਮਰੀਕਾ

5592850841

ਕਿਉਂ ਟੁੱਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਾਂਝ

ਕਦੇ ਸੁਣੀਂਦਾ ਸੀ ਕਿ “ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਲਹੂ
ਪਰ ਹੁਣ ਹਲਾਤ ਵੇਖ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਲਹੂ ਚਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੈ
ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਲਹੂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਟੇ
ਤਿੜਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਬਲਕਿ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ
ਹਨ। ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹ
ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਾਠਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੀ
ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੋ
ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ
ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇਬਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾ
ਬਹੁਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ
ਉਪਰ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਚੁੱਕ
ਹੈ। ਮਾਂ - ਪੁੱਤ੍ਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ
ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਰਿਸ਼ਤ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ
ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਤੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਕਲਮਾਂ ਵੱ
ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗਦਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਕੀ। ਮਾਂ ਦੇ ਕਰਜੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸ਼ਾਇਦ ਪਰਮਾਤਮਾ
ਵੀ ਮੌਝਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਮਾਂ
ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਜੰਮੇ ਪੁੱਤਰ
ਹੱਥੋਂ ਵਿਹਸ਼ੀਆਣਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਤਲ ਹੋਵੇ
ਨਕਿਆ ਖਾਤਰ ਮਾਂ ਪਿਛੀ ਦੀ ਕੁੱਟ ਮਾਰ ਕਰਨੀ
ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤਾ
ਲਹੂ ਦੇ ਚਿੱਠੇ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਬੈਣੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਫਿਰ ਲਹੂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ
ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਮ ਹੀ ਹਨ
ਖਾਸ ਕਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰ ਅਫਸੋਸ
ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ
ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੀਡੀਆ ਦੁਆਰਾ
ਉਛਾਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ
ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋ

A photograph capturing a moment of tension in a domestic setting. A man in a light blue t-shirt stands on the left, gesturing with his hands as if in the middle of a conversation or argument. Across from him, a woman in a dark navy sweater over a white collared shirt looks on with a concerned expression. To the right, a young girl in a teal button-down shirt has her hand to her forehead, appearing distressed. Next to her, a young boy in a red long-sleeved shirt looks towards the man. The scene is set in a bright kitchen with large windows in the background, and various fruits like pineapples and melons are visible on the counter.

ਦਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾਗੀਣ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਸਾਡੀ ਦਸ਼ਾ ਵੀ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਹ ਮਮਤਾ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਤੇ ਸੁਆਰਬ ਅਤੇ ਪਦਾਰਬ ਦੀ ਅੰਨੀ ਭੁੱਖ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲੇ ਜਮਾਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਵਿਖਾਵੇ ਦਾ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਾ ਜਰੂਰ ਪਾਲ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਤਿੜਕੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਦਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਯਤਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਤਿੜਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੁਣ ਕਾਤਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਨਸ਼ਾ, ਵਿਹਲੜਪੁਣਾ, ਐਸੇ ਆਰਾਮ ਦੀ ਚਾਹਤ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੈਵਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿੱਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਪਰਮ ਮਨੁੱਖ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਮੂਲ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈਵਾਨ ਬਣਨ ਵੱਲ ਵਧ ਨਹੀਂ ਗਾ।

ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸੋਗੋਂ ਖੁਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਾਂਝਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਤਫਾਕ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਮਨ ਮਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਜੂਰਤ ਹੈ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ, ਬੰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਂ ਜੇ ਜਦੋਂ

- ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਉਹਨਾਂ ਹੱਥ ਆਵੇ ਤਾਂ
ਵੱਧਦੇ ਨਿੱਜਵਾਦ ਕਾਰਨ ਮੌਹ, ਪਿਆਰ ਸਿਰਫ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਬਣੀ ਰਹੇ ਨਾ ਕਿ ਬਿਖਰੇ।
ਗਸ਼ਮੀ ਵਿਖਾਵੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਬਨਿਆਦ ਵੀ ਹਣ ਸਮਾਰਥ,
ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ
9779118066

ਹਰਕੌਰਤ ਕੱਰ
9779118066

ਮੇਰਲੇ -ਮਿੰਟੇ ਸੁਧਾਰਾ ਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੱਕ -ਵੇਟ ਅਧਿਕਾਰ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾ ਵਿਚ ਵੇਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵੇਟਿੰਗ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣੋਂ/ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਨਾਗਰਿਕ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੇਤਾ ਚੁਣੋਂ ਸੱਚੁੱਚ ਕਿੰਗ ਮੇਕਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। 19 ਨਵੰਬਰ 1863 ਨੂੰ ਅਮੀਰਿਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਥਰਾਹਿਮ ਲਿੰਕਨ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਬੰਧੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਵੇਟ ਪਾਉਣਾ ਜੂਰੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਿਛੋਂ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਚਕਰਾ ਰਹੇ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਸਲ ਐਕਟ 1901 ਦੁਆਰਾ ਮੌਰਲੇ -ਮਿੰਟੇ ਸੁਧਾਰਾ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 1919 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਦੋ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਉਚੇ ਹੋਣ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਵੇਟ ਪਾਉਣਾ ਜੂਰੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਿਛੋਂ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਚਕਰਾ ਰਹੇ।

ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਟ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਿਲ ਹੋਇਆ। 1919 ਅਤੇ 1929 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ ਸੁਖਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨੇ ਅੱਤੇਂ ਨੂੰ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਜਿੱਤ ਮਦਰਾਸ ਵਿਚ ਹੋਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1920 ਵਿਚ ਤ੍ਰਾਵਲਕੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਝਾਲਾਵਾੜ ਰਿਆਸਤ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਨੇ 1921 ਵਿਚ ਅਤੇ ਰਾਜਕੋਟ ਰਾਜ ਨੇ ਸਾਲ 1923 ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਰਿਹਿਆ। 1927 ਵਿੱਚ, ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਬਾਈਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰੰਤੁ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੇਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਵੇਟਿੰਗ ਦੀ ਉਮਰ ਘਟਾ ਕੇ 21 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅੱਤੇਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਧਾਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ ਚੋਣ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ 2.5 ਫੀ. ਅੱਤੇਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ, ਆਮਦਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮਿਉਨਿਸਪਲ ਟੈਕਸ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਘਰਣਿਆ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਾਸਨੀ ਬਲ ਮਿਲਾ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਹੀ ਅੱਤੇਂ ਨੂੰ ਵੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਉਭਰਨ ਲੱਗੀ 1918 ਵਿੱਚ ਅੱਤੇਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। 1919 ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਡੱਜ ਐਂਡ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਅੱਤੇਂ ਨੂੰ ਵੇਟ ਜਾਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆ ਅੱਤੇਂ ਨੂੰ ਵੇਟ ਲਈ ਯੋਗ ਸਮਝਿਆ।

1946 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚਲੀ ਗਈ ਤਾਂ 15 ਸੀਟਾਂ ਅੱਤੇਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। 1946 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। 1947 ਵਿੱਚ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਮੱਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੱਕ @ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਗਈ। 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੇਟ ਜਾਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਪਤ ਹੋਇਆ। 1951 ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਨਕਸੇ ਉਪਰ ਆਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਮਗਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ

ਅਸਲੀ ਝੰਡਾਬਰਦਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅੱਤੇਂ ਮਦਰਾਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਤੇਂ ਲਗਭਗ 14.15% ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੈਲੀ-ਹੈਲੀ ਇਹ ਪਾੜਾ ਘੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 90 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਇਹ ਪਾੜਾ 10% ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਰਹਿ ਗਿਆ। 2014 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਤੇਂ 1.6% ਸੀ। 2019 ਵਿੱਚ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅੱਤੇਂ ਅੱਤੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅੱਤੇਂ ਸੀ।

1935 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ 13 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੇਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਸਿੰਘਿਆ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਧਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2024 ਵਿੱਚ ਵੇਟ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਿਸ਼ਨ ਵੱਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਆਧਾਰ ਤੇ ਫੋਟੋ ਵੇਟ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸਪੈਸਲ ਸਮਰੀ ਰਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਰਾਨ ਬੀ.ਐਲ.ਓਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਵੇਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6, ਕਿਸੇ ਵੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਘਿਆ ਦੀ ਵੇਟ ਕੱਟਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 7, ਫੋਟੋ ਵੇਟ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਾਲ ਕੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਿਫ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 8 (ਓ) ਭਰਨਗੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਬੀ.ਐਲ.ਓਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬਦਲਾਂ ਉਕਾਲੇ ਕਰਵਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰ -ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵੇਟ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਉਂ। ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਵੇਟਿੰਗ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ 18 ਸਾਲ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਵੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਰਜ ਦੇ ਪੰਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿੱਡਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਜਵਾਨ ਅਠਾਰਾ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੇਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਸਗੋਂ ਬਾਲਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ ਚੋਣ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ 2.5 ਫੀ. ਅੱਤੇਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ, ਆਮਦਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮਿਉਨਿਸਪਲ ਟੈਕਸ ਆਦਿ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਰਜ ਦੇ ਪੰਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿੱਡਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਜਵਾਨ ਅਠਾਰਾ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੇਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਸਗੋਂ ਬਾਲਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੁੰਦਿਆ ਡਾਰਾਇਵਿੰਗ ਲਾਈਸੈਂਸ ਜਾਂ ਪਾਸੋਰਟ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਹਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੇਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦ

10 ਫਰਵਰੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲਾ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜਦ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਮ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 1785 ਨੂੰ ਪਿਛ ਅਟਾਰੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦਾ ਨਾਮ ਕਾਹਨ ਚੰਦ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਖਾਨਦਾਨ ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਭੱਟੀ ਰਾਜਪੁਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਖਾਨਦਾਨ 1580 ਨੂੰ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਹਿਗਾਜ ਵਿਚ ਅਬਾਦ ਹੋਇਆ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜਗਰਾਉ ਕੋਲ 1735 ਵਿੱਚ ਕਾਉਂਕੇ ਕਲਾਂ ਪਿੰਡ ਵਸਾਇਆ। ਇੱਥੇ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਸਨ ਕੌਰਾਂ ਅਤੇ ਗੌਰਾਂ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸੱਜ ਗਏ। ਕੌਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਿਆ ਗੌਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਗੌਰ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਿਆ।

ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੇ ਅਟਾਰੀ ਪਿੰਡ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਥੇਰ ਸੀ ਥੇਰ ਤੇ ਮਹੱਤ ਗਿਹੇ ਸੇਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਰਾਂ ਢਾਕੂਆਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਲੁਟਿਆ ਢਾਕੂਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਮਹੱਤਾਂ ਨੇ ਦੋਵੇ

ਭਰਾਵਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਮਹੱਤਾ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਮਕਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਅਟਾਰੀ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਭਰਾ ਕਾਉਂਕੇ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਅਟਾਰੀ ਆ ਵਸੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਗੌਰਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੇਤਾ ਸੀ।

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਧਨੀ ਸਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰ ਲਈ ਗਏ। ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਭਗਵਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਜਾਵੇ ਉਥੋਂ ਜਾ ਕੇ ਫੌਜ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਸੰਭਾਲੋ ? ਅਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਰ ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਗਰੇਜ਼ ਗਵਰਨਰ ਜਨਨਲ ਲਾਰਡਿੰਗ ਹਾਰਡਿੰਗ ਨੇ ਰਾਜਾ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਸਤੇ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ। ਉਹ ਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਫੌਜ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਭੱਜ ਪਿਆ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਕਰ ਗਿਆ ਜੋ ਬਾਰੂਦ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਗਿਆ।

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਨਾਨਕੀ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੋਤੇ ਕੰਵਰ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਵੇਂ ਡੋਗਰਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹਜਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਤਨਾ ਸੀ ਫੌਗਰੇ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਆਪਸੀ ਛੁੱਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਛੁੱਟ ਵਿਚ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ ਭਗਰੇ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣ ਲਈ ਗੁੜੀਆਂ ਦਾਲਾਂ ਚੱਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲਾ ਫੌਜ ਨੇ ਸਭਗਵਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਿਆ।

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਨਾਨਕੀ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੋਤੇ ਕੰਵਰ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਵੇਂ ਡੋਗਰਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹਜਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਤਨਾ ਸੀ ਫੌਗਰੇ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਆਪਸੀ ਛੁੱਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਛੁੱਟ ਵਿਚ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ ਭਗਰੇ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣ ਲਈ ਗੁੜੀਆਂ ਦਾਲਾਂ ਚੱਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲਾ ਫੌਜ ਨੇ ਸਭਗਵਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਿਆ।

ਸਭਗਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨੀਆਂ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਰੂ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਮੁੱਦਕੀ ਦੀ ਬੰਦੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੇਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੂਰਦ ਦੇ ਗੋਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਦਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਜਦ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਂਗਡੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਲੜਾਈ ਹੋਣ ਪਿਛੇ ਨਾਂ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਪਿਛੇ ਹਟੀ ਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਹੋਇਆ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚਾਰ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਖੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜੋ ਪਲਟਣਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਫੌਜ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਮਿੱਤਰ, ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਫੌਜ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿਆ ਹੈ।

ਸਭਗਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨੀਆਂ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਤਲਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਮੀਲ ਲੰਬੀ ਮੇਰਚਾ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਰੂ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਮੁੱਦਕੀ ਦੀ ਬੰਦੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੇਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੂਰਦ ਦੇ ਗੋਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਦਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਜਦ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਂਗਡੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਲੜਾਈ ਹੋਣ ਪਿਛੇ ਨਾਂ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਪਿਛੇ ਹਟੀ ਨਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਹੋਇਆ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚਾਰ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਖੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜੋ ਪਲਟਣਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਫੌਜ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿਆ ਹੈ।

ਸਭਗਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨੀਆਂ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਖੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜੋ ਪਲਟਣਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਫੌਜ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿਆ ਹੈ।

ਸਭਗਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨੀਆਂ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਖੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜੋ ਪਲਟਣਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਫੌਜ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿਆ ਹੈ।

ਸਭਗਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨੀਆਂ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਖੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜੋ ਪਲਟਣਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਫੌਜ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿਆ ਹੈ।

ਸਭਗਵਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨੀਆਂ ਗੋਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬੰਜ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘਾਂ

ਮਲੀਪੁਰ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਨੇ ਮੁੜ ਭੜਕਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅੱਡਵਾਦ ਦੀ ਅੱਗ

ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਮਣੀਪੁਰ ਭਰਾ ਮਾਰੂ ਲੜਾਈ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਝੁਲਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। 3 ਮਈ 2023 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਇੰਡੀਅਲ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੈਤਈ ਅਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਕੁਕੀਕਬੀਲੇ ਤੱਕਮਹਿਦੂਦ ਸੀ। ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਹਿੱਸਾ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੋਵਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਕਰਮੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ 50000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂਤੋਂ ਵੀ ਪੈਸਾ, ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ
ਗੱਡੀਆਂ ਤੱਕ ਭੋਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੂੜਾਚਾਂ ਦੁਪਰ ਦੇ
ਇੱਕ ਕਾਰ ਫੀਲਰ ਨੇ ਬਲੈਰੈ ਗੱਡੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ
ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੱਡੀਆਂ ਖੋਹ
ਲਈਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਮਾਰ ਕੇ ਅਧਮੇਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕੋਲ
ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਬਲਾਂ ਦੇ ਲੁੱਟੇ ਹੋਏ ਆਪੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਕਾਰਨ
ਇਹ ਗ੍ਰੌ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਰੇ
ਗਏ ਹਨ। ਵਰਣਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਣੀਪੁਰ ਹਿੱਸਾ ਵਿੱਚ
ਸ਼੍ਰੁਤਾਤਮੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਅਸਲਾਖਾਨਿਆਂ ਤੋਂ 5682 ਅਸਾਲਟਾਂ
ਇਨਸਾਸ ਅਤੇ ਐਲ.ਐਮ.ਜੀ. ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਮਾਮੂਲਾਂ
ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ 650000 ਗੋਲੀਆਂ ਲੁੱਟੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿਰਫ 164
ਰਾਈਫਲਾਂ ਅਤੇ 23000 ਗੋਲੀਆਂ ਹੀ ਬਗ਼ਮੜੀ

ਇੱਕ ਕੁਕੀ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਲੱਕੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੋਹਰਾਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਸਨ। 2008 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮਣੀਪੁਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਚਾਰਮਿਆਨਜ਼ੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੱਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, ਸੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰੂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੈਪਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਮੰਨ੍ਹਿੰਗ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਪਾਂ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਸਾਮ ਰਾਈਫਲਾਂ ਦੇ ਅਪੀਨ ਸੀ। ਪਰ 7 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਬਰਮਾ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਤਾਰ ਲਗਾਉਣੀ, ਅਸਾਮ
ਕਰ, ਰਾਈਫਲਜ਼ (ਅਰਧ ਸੈਨਿਕ ਬਲ) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ
ਆਂ ਹੋਰ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਰਮਾ ਤੋਂ
ਆ ਆਏ ਕੁਕੀ ਰਫ਼ਡਿਊਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਸੂਚਿਤ
ਕਬੀਲਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਆਦਿ
ਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਰਾਬਾਈ ਟੌਂਗੋਲ ਜਥੇਬੰਦੀ ਐਨੀ
ਜਾਂ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਬਜ਼ਾਏ ਇਸ ਦੇ
ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਲੋਂ ਟੀਅਰ ਮੈਤਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ
ਲਸ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਵੀ ਫਿਰਕੂ

ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ 50000 ਤੋਂ ਵੱਧਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਅੰਗਤਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਵੀ ਰੋਲੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਰ੍ਹੂ ਹਿੱਸਾ ਨੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਅਖਿਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਮਣੀਪੁਰੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗ੍ਰੌਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਦੁਖਿਆਨ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਕਥਿੱਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੀਜ਼ ਅਤੇ ਬਰਮਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਮੁੜ ਹਿਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹਸਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰੰਤੀਆਂ ਉਗਰਾਹੁਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹਨ।

ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਐਨਾ
 ਡਰ ਬੈਠ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ
 ਕਤਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਭੁੱਖ ਵਿੱਚ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ
 ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਬਿਗਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ
 ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 8 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ
 ਇੰਡੀਅਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਤਈ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ
 ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਡੀ.ਐਮ. ਕਾਲਜ ਆਫ
 ਸਾਈਂਸ (ਇੰਡੀਅਲ) ਦੇ ਹੋਸਟਲ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ 21 ਸਾਲਾ
 ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਛੱਡਣ
 ਦੇ ਇਵਜ਼ 15 ਲੱਖ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।
 ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਕੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡਵਾ

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਨੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਲਹੁਨਬੋਸੀ ਚੰਗਲੋਈ ਅਤੇ ਸਾਡਗਿਨ ਹੈਂਗਮਿੰਗ ਨੂੰ ਦੋ ਮੈਤਈ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਕੁਕੀ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਆਰਮੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟੇ ਸਨ। ਵੱਡਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ 10 ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਇੱਕਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਨਫਰਤ ਦੀ ਲਪੋਟ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਕੀ
 ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਣੀਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਕਮਾਂਡੋਜ਼ 'ਤੇ ਮੈਤਈ
 ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਕੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ
 ਹਨ ਤੇ ਮੈਤਈ ਅਸਾਮ ਰਾਈਫਲਜ਼ 'ਤੇ ਕੁਕੀ ਪੱਖੀ
 ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਕੇ।

ਸਥਿਤੀ ਐਨੀ ਭਿਆਨਕ
 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਣੀਪੁਰ ਸਰਕਾਰ
 ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲੋਂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦੀ
 ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਕੀ ਬਹੁਲ ਮੌਰੇਹ ਸ਼ਹਿਰ
 ਵਿਖੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਘੁਰੇ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪੁਲਿਸ
 ਦੀ ਕਮਾਂਡੋਜ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ

ਸੂਬੇ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ
 ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਦੋਵਾਂ
 ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਮਿਲਸ਼ੀਆ ਆਪੋ
 ਆਪਣੀ ਬੁਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ
 ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛਤਰ
 ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ
 ਤਸਕਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭਰ ਭੈਅ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
 ਚੱਲ ਪਈ ਹੈ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮਣੀਪੁਰ
 ਭਾਰਤ ਭਰ ਦੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ
 ਹਥਿਆਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕੇਂਦਰ ਬਣ
 ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰ
 ਕਮਾਈ ਕਾਰਨ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗ੍ਰੋਹ ਦਿਨ ਬਦਿਨ
 ਤਾਕਤਵਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਪਾਰੀਆਂ,
 ਆਮ ਲੋਕਾਂਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਥਗੀ ਵਹੀਲਰ

ਲਿਆ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪ ਕੰਗਲੀਪਾਲ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਰ ਗਰੁੱਪ) ਦੇ ਅੱਠ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਫਿਰਲ੍ਹ ਰਿੰਸਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਂਤਡੀਆਂ ਦੀ ਕੁਕੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਜਨਵਰੀ ਮਹਿਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕੇ ਸੀ.ਪੀ. (ਨੋਵੇਂ ਗਰੁੱਪ), ਪੀਪਲਜ਼ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਰਮੀ (ਪੀ.ਐਲ.ਏ.), ਪੀਪਲਜ਼ ਰੈਵੈਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਪਾਰਟੀ (ਕਾਂਗਲੀਪਾਕ ਗਰੁੱਪ) ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਰੈਵੈਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਫੰਡਟ ਆਫ ਮਨੀਪੂਰ ਵਰਗੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ 49 ਮੈਂਬਰ ਫਿਰੌਤੀਆਂ ਲਈ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਜੁਰਮ ਹੇਠ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਅਗਧ ਸੈਨਿਕ

ਦਸਤਿਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਮਤ
ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੌਕਾ ਵੇਖਾ
ਵਗਦੀ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਧੋ ਰਹੇ ਹਨ।
ਮਣੀਪੁਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ 1
ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1
ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਾਰੀ
ਬਰਮਾ ਤੋਂ ਆਏ ਕੁਕੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2 ਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ 20 ਦੇ ਕਰੀਬ
ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਸਾਮ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ
ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਬਿਸ਼ਨਪੁਰ ਇਲਾਕਾ
ਵਿੱਚ ਮੈਤਈ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ
ਮਾਰਨ ਲਈਸਨਾਈਪਰ ਗੰਨਾਂਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਦੀਂ ਗਿਆਂ ਕਾਰਨ ਉੱਜੜੇ ਹੋਏ

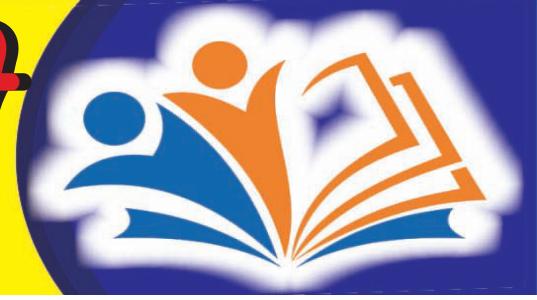
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 24 ਜਨਵਰੀ ਮਣੀਪੁਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀਮੈਤਾ ਹੱਖਿਆਰਬੰਦ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਗਬਾਈ ਟੈਂਗੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਤਾਵਿਧਾਇਕਾਂ (ਕੁੱਲ 37) ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮੁੱਖ ਮੈਤਾਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਭੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ 36 ਮੈਤਾਵਿਧੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਰਵ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰੋਡ ਰਫ਼ਦਾਵੀਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਣੀਪੁਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਨ

ਗੜ੍ਹਵੱਡ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤੁਸਕਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਦੀ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 250 ਏਕੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਫ਼ਸ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ 15 ਇੰਦੀ ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਾਤ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖੇਪ ਲਿਆਉਂਦੇ ਪਕੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਉਲੱਝਗਏ ਹਨ। ਸਦ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੋਠ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਆਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਪੈਂਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਸੂਬਾ ਨਾ। ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਮੀ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੜ, ਛਾ, ਅਸਮਰਥ ਅਤੇ ਵਿਕਲਾਂਗ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਸੱਚ ਦੇ ਪੂਜਾਰੀ ਟਾਂਵੇ ਟਾਂਵੇ

ਬੇਸਮਝ ਇਧਰ ਵੀ ਬੜੇ, ਉਧਰ ਵੀ ਬੜੇ ਨੇ।
ਦੋਹੋਂ ਪਾਸੇ ਲੋਕ ਤਾਹੀਂ ਹਿੰਕਾਂ ਤਾਣ ਖੜ੍ਹੇ ਨੇ।
ਅਜਾਦੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਸੱਚ ਬੋਲਣੇ ਦੀ,
ਲੋਕ ਅਣਹੋਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਬੜੇ ਨੇ।
ਕੀਹੁੰਦੀ ਕੀਹੁੰਦੀ ਸਮਝਾਉ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲਾ,
ਬੇਸਮਝ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹੇ ਨੇ।
ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਇਥੇ,
ਲਾਲਚੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਬੜੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਨੇ।
ਮੇਜ਼ਰ ਸੱਚ ਦੇ ਪੂਜਾਰੀ ਟਾਂਵੇ ਟਾਂਵੇ ਇਥੇ,
ਝੂਠ ਦੇ ਪੂਜਾਰੀ ਬੈਠੇ ਪਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨੇ।
ਮੇਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਬੁਦਲਭਾ
94176 42327

ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਾਡੇ

ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਾਡੇ ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ,
ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦਰਵਾਂ ਜਾਂਦੇ।
ਇਤਿਹਾਸ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੀ ਜਿਹਨਾਂ ਸਮਝ ਹੈਨ੍ਹੀਂ,
ਜਿਵੇਂ ਸੁਣੀ ਉਵੇਂ ਸਵਿਕਾਰੀ ਜਾਂਦੇ।
@ਗੰਗਾ@ @ਦਮਚੀ@ ਫੜਾਈ ਜਾਂਦੇ,
ਪੱਥਰੀ @ਗੰਗਾ@ ਵਿੱਚ ਤਾਰੀ ਜਾਂਦੇ।
@ਚਹੁੰ ਯੁਗਾਂ@ ਦੇ @ਜੰਜੁ@ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੇ,
@ਗੁਰੂ@ ਦਾ ਸੀਨਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੇ।
@ਮੇਜ਼ਰ@ ਜਾਣੇ ਅਨਜਾਣੇ ਵਿੱਚ,
ਵਿਰੋਧੀ ਸੌਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ।
ਮੇਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਬੁਦਲਭਾ
94176 42327

ਰਾਜ਼ਲ

ਸੈਕੜੇ ਰਾਮ ਸਹਿ ਕੇ ਦਿਲ ਚੱਟਾਨ ਹੋਇਆ,
ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਤੇਜ਼ ਜੇ ਤੁਹਾਨ ਹੋਇਆ।
ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਉਹ ਜਾਣ ਸਕਦਾ,
ਠੱਗ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਧਨਵਾਨ ਹੋਇਆ।
ਕੀ ਲਉ ਸੰਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਹ,
ਧੇਲੇ ਖਾਤਰ ਹੀ ਜੋ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਇਆ।
ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਥੇ ਨਿੰਮਾ,
ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਪਰਧਾਨ ਹੋਇਆ।
ਉਸ ਦੇ ਮਾਲੀ ਬਖਰੇ ਕਿੱਥੇ ਸੌ ਰੋਨੇ,
ਖੁਸ਼ਬੋਨਾਂ ਭਰਿਆ ਚਮਨ ਸਮਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆ।
ਵੰਡ ਕਾਈ ਜੰਗ ਵਿੱਚਾਂ ਤਦ ਮੁੱਕੇਗੀ,
ਜਦ ਹਰਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵੀ ਬਲਵਾਨ ਹੋਇਆ।
ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਹ ਝੱਖਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ,
ਹਾਲੇ ਨਾ ਬੇਜਾਨ ਮਹਿਦਰ ਮਾਨ ਹੋਇਆ।
ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੌਨ 9915803554

ਬੱਚੇ ਸਾਰੇ ਨੱਚਣ...

ਜਦੋਂ ਕਿੱਧਰੇ ਵਾਜੇ ਵੱਜਣ
ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਸਾਰੇ ਨੱਚਣ,
ਕਹਿੰਦੇ ਮਾਮੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੈ ਆਇਆ,
ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਡੀ.ਜੇ.ਲਾਇਆ,
ਕੁੜੀਆਂ - ਮੁੰਡਿਆਂ ਭੰਗੜਾ ਪਾਇਆ,
ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚਟਪਟਾ ਭੇਜਨ ਖਾਇਆ,
ਮਾਮੇ ਮੇਰੇ ਨੇ ਸਿਰਗਾ ਲਾਇਆ,
ਮਾਮੀ ਨੇ ਵੀ ਲਹਿਗਾ ਪਾਇਆ,
ਨਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਪੱਗੜੀ ਬੰਨ੍ਹੀ,
ਖੂਬ ਨੱਚਿਆ ਮੇਰਾ ਬਾਬੀ ਸੰਨੀ,
ਮਾਮੀਆਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਏ,
ਛੁੱਫੜ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਚਾਅ ਪੁਗਾਏ,
ਆਂਢੀਆਂ - ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ,
ਸੋਣੀ ਮਾਮੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਈ,
ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਟੈਂਟ ਲਗਾਏ,
ਦੂਰੋਂ - ਦੂਰੋਂ ਹਲਵਾਈ ਆਏ,
ਜਦੋਂ ਕਿੱਧਰੇ ਵਾਜੇ ਵੱਜਣ
ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਸਾਰੇ ਨੱਚਣ,
ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਸਾਰੇ ਨੱਚਣ ...।
ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਰਾਜ਼ਲ

ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੈ ਜੋਕਾਂ ਦੀ ਢਾਣੀ,
ਮੁੱਕਣੀ ਨਾ ਫਿਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਵੰਡ ਕਾਣੀ।
ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਮਝਣ,
ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਮਿਲਦਾ ਨਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ।
ਆਸ਼ਾ ਦਾ ਲੜ ਫਿਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ੍ਹਾਂ ਨੇ,
ਜਾਣਗੇ ਤਾਰ ਉਹ ਗ੍ਰਾਮਾਂ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਪਾਣੀ।
ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਰਣ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਖਾਲੀ ਰੱਖੀ,
ਉੱਥੇ ਪੰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ।
ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੇ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਵਿੱਚ,
ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਿੰਦਾ ਬਣਾਵਾਂ ਆਪਣਾ ਹਾਣੀ।
ਉਸ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੇ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ,
ਜੋ ਰੋਗੀ ਖਾਵੇ ਨਾ ਕੁਝ, ਨਾ ਪੀਵੇ ਪਾਣੀ।
ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,
ਤੂੰ ਸੁਣਾਉਣੀ ਚਾਹੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਕਹਾਣੀ।
ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ 144514
ਫੌਨ 9915803554

ਕਲਮਾਂਕਾਰੀ

ਕਲਮਖੱਧ ਕੀਤੇ ਕਿਰਦਾਰ ਬਹੁਤ,
ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹੱਟ ਜੋ ਸੁਨਹਿੰਗੀ ਪਾਈ,
ਬਿਨਾ ਫਰੋ ਬਿਨਾ ਹਾਰੇ!
ਕਲਮਾਂਕਾਰੀ ਦੀ ਗੀਤ ਚਲਾਈ,
“ਈਡੋਕ” ਰੱਖ ਹੋਸਲਾਂ ਤੇਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ,
ਮੁੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਨ ਪਾਈ .
ਤਰਵਿਦਰ ਕੌਰ ਈਡੋਕ
98144-50239

ਨਸ਼ਾ ਵਿਕਾ ਰਹੇ ਨੇ ਜੋ

ਓ ਕਰਨਾ ਡਰਾਮਾ ਰੋਕਣ ਦਾ,
ਟੇਲਪਲਾਜਾ ਬਣਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੀ,
ਕਰਦੇ ਜਾਅਲੀ ਹੋਗਾਮਾ ਰੋਕਣ ਦਾ,
ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦੀ ਕਹਾਇਦੇ ਜੋ,
ਉਹੀ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਦਿਆ,
ਗੱਲ ਕਰਨ ਮਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ,
ਉਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਦਿਆ,
ਕਾਗਜਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਮੰਤਰੀ ,
ਸਿੰਘਿਆ ਦਾ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਿਆ,
ਉਹੀ ਠੇਕੇ ਸਰਾਬ ਦੇ ਖੋਲਦੇ,
ਤੇ ਇਹ ਸ਼ੁਦਦ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆ,
ਜਿਹੜੇ ਕਰਦੇ ਨੇ ਗੱਲਾਂ ਇੱਥੇ,
ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਚਾੜਨ ਦੀਆਂ,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਉਹੀ ਘੜਨ ਸਕੀਆਂ,
ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਉਜਾੜਨ ਦੀਆਂ,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ

ਸੰਪਰਕ 9878798726

ਗੋਭੀ ਦੇ ਫੁੱਲ

ਚਿੱਠੇ ਫੁੱਲ ਗੋਭੀ ਦੇ ਬੱਚਿਓ
ਕਿਨੇ ਸੋਹਣੇ ਗੁੰਦੇ ਨੇ,
ਹਰ ਕਚਾਰ ਪੱਤੇ ਇਸ ਦੇ,
ਡੰਡਲ ਬੱਲੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।
ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਇਹ
ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਵੇ,
ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਲੀ ਰ੍ਰਿਨੇ ਜਾਂ
ਫਿਰ ਆਲੂ ਪਾਵੇ।
ਪਰੈਂਠੇ, ਪਕੜੇ ਬਣਦੇ ਵਧੀਆ
ਨਾਲੇ ਬਣੇ ਅਚਾਰ,
ਹਰ ਰੁੱਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਇਹ
ਹੈ ਸਦਾ ਬਹਾਰ।
ਦਿਨ ਸੁਧੁ ਹੋਵੇ ਹਰ ਘਰ ਪੱਕੇ
ਮਨ ਪਸੰਦ ਹੈ ਸਭ ਦੀ,
ਸੁੱਕੀ ਸਬਜ਼ੀ ਰੱਖ ਰੋਟੀ ਤੇ ਬੜੀ
ਸਵਾਦੀ ਲੱਗਦੀ।
ਸਸਤੀ ਹੋਵੇ ਸਵਾਦ ਨਾ ਲੱਗੇ
ਚੰਗੀ ਲੱਗੇ ਮਹਿੰਗੀ,
ਪੱਤੇ, ਗੱਲਾਂ ਖੀਤੀਆਂ ਕਰਦਾ ,
ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕਹਿੰਦੀ।
ਹਰਪੀਤ ਪੱਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਤੇ ਹੋਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗ ਫੌਨ
ਨੰਬਰ
94658-21417

ਕਾਲਾ ਰੋਸ ਦਿਨ

ਚੁੱਕ ਝੰਡੇ ਕਾਲੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ,
ਦਿਨ ਕਾਲਾ ਕਿਸਾਨ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗੇ।
ਚੌਂਦੇ ਮੰਸਿਆ ਪੁੰਨਿਆਂ ਕਰ 'ਕੱਠੀਆਂ,
ਜਿੱਤ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕਦਮ ਵਧਾਉਣ ਲੱਗੇ।
ਹਰ ਸਾਲ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਾਲਾ,
26 ਮਈ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗੇ।
ਕਿਸਾਨ ਕਿਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਏਕਤਾ ਦਾ,
ਰਲ ਮਿਲਕੇ ਨਾਹਰਾ ਬੁਲਾਉਣ ਲੱਗੇ।
ਆਪੇ ਉਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖਾਣ ਵਾਲੇ,
ਹੱਕਾਂ ਆਪਣਿਆਂ ਲਈ ਭਾਉਣ ਲੱਗੇ।
ਭੋਲੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਂ ਕਾਲਿਆਂ ਤੋਂ,
ਦਿਨ ਕਾਲਾ ਮਨਾ ਬਚਾਉਣ ਲੱਗੇ।
ਕਾਲੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਹੜੇ ਏਕਤਾ ਦੇ,
ਝੰਡੇ ਕਾਲੇ ਹੀ 'ਭਗਤਾ' ਲਹਿਰਾਉਣ ਲੱਗੇ।
ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਲ ਕ ਤਾਈਂ,
ਜਿੱਤ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ।
.....
ਬਾਗਚ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
1-604-751-1113

ਜਿੰਦਾਂ

ਜੋ ਜੂਝਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸੰਗ
ਨਾ ਖੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ,
ਉਹ ਜੱਗ ਚੋਈਆਂ ਜਿੰਦਾਂ
ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਜਿੰਦਾਂ।
ਜੋ ਜੂਝਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸੰਗ
ਖੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿੰਦਾਂ
ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ
ਕਾਬਿਲ ਹੋਈਆਂ ਜਿੰਦਾਂ।

ਠੀਕ ਹੈ
ਰੋਦੇ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਣਾ ਠੀਕ ਹੈ,
ਡਿਗੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਉਠਾਣਾ ਠੀਕ ਹੈ।
ਜੋ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਸਾਥ ਉਸ ਦਾ ਨਿਭਾਣਾ ਠੀਕ ਹੈ।
ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸਲੋਹ ਰੋਡ
ਨੇੜੇ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਰਿਹਾਇਸ਼
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ (9915803554)

ਮਕਾਮ

ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੁੰਚੀਏ ਮੁਕਾਮ ਉੱਤੇ,,
ਕਦੇ ਵ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

ਖਰਾ ਸਚ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 239

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

09 FEB TO 15 FEB, 2024

DIYA INDIAN CUISINE

Valentine's DAY Special

\$50 PER COUPLE

DRINK, DINNER & DESERT

CHOOSE ONE DRINK EACH GUEST

BEER OR GLASS OF WINE

TAJ, KINGFISHER, CORONA, HEINEKEN
MERLOT, CABERNET SAUVIGNON, MOSCATO

CHOOSE ONE APPETIZER TO SHARE

SAMOSA, VEG PAKORA, PAPDI CHAT

CHOOSE ONE APPETIZER TO SHARE

MALAI CHICKEN, CHICKEN TIKKA, DRUNKEN CHICKEN

CHOOSE ONE ENTRE PER GUEST

FISH CURRY, GOAN FISH CURRY
CHICKEN TIKKA MASALA, BUTTER CHICKEN,
MALABAR CHICKEN CURRY

ALL SERVED WITH RICE, NAAN & VEGETABLE

DESSERT - CHOOSE ONE

KHEER (RICE PUDDING), DIYA'S MANGO SOUFFLE

\$50 PER COUPLE FEB 14TH

516-218-2997

201 E. Merrick Road, Valley Stream, NY